

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Sokołowie Podlaskim**

**STAN SANITARNY
POWIATU SOKOŁOWSKIEGO
ZA ROK 2023**

Spis Treści

Wstęp	3
Informacja o działalności kontrolno-represyjnej w zakresie kontroli wykonywanych w ramach realizowanych zadań inspekcji sanitarnej.	6
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	8
Epidemiologia	17
1.1 Choroby Zakaźne	17
1.2 Higiena Lecznictwa	21
1.3 Szczepienia Ochronne	31
Higiena Pracy	34
Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	48
Higiena Komunalna.....	58
Higiena Dzieci i Młodzieży.....	66
Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia	70

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna powołana została w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 338) sprawuje nadzór nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny radiacyjnej,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonują wyżej wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną w zakresie chorób zakaźnych. Prowadzona jest również działalność oświatowo - zdrowotna i w zakresie promocji zdrowia.

Dla oceny stanu warunków zdrowotnych ludności istotne znaczenie mają te elementy otoczenia, które związane są z masową i długotrwałą ekspozycją na czynniki patogenne, jak np.:

- żywności, której wartość odżywcza, zanieczyszczenia chemiczne i mikrobiologiczne implikują istotne skutki zdrowotne,
- woda przeznaczona do spożycia przez ludzi, która może być źródłem groźnych zakażeń lub zatruć,
- środowisko pracy, w którym występują czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia,
- stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych, podmiotów leczniczych, placówek nauczania i wychowania, obiektów turystyczno-wypoczynkowych i innych obiektów użyteczności publicznej.

W roku 2023 prowadzono nadzór bieżący nad zachorowaniami wywołanymi wirusem SARS-CoV-2. Przeprowadzano wywiady epidemiologiczne z osobami chorymi na COVID-19 w systemie SEPIS. Na terenie powiatu sokołowskiego w roku ubiegłym zarejestrowano 323 potwierdzone przypadki zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Nie odnotowano zgonu w wyniku COVID-19. Liczba ta była znacznie mniejsza niż w roku 2022, gdzie zarejestrowano 1945 przypadków zakażeń SARS-CoV-2.

Na terenie powiatu sokołowskiego w 2023 roku zarejestrowano 174 przypadków zachorowań na gripę potwierdzonych szybkim testem antygenowym. Hospitalizowano 81 osób. Obserwuje się wzrost zgłaszalności zachorowań na gripę względem lat poprzednich, gdzie w 2022 odnotowano tylko 33 przypadki.

Z dniem 31.12.2023r. zakończyliśmy realizację projektu w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 - Podniesienie poziomu bezpieczeństwa sieci teleinformatycznej używanej w ramach Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez rozbudowę rządowej sieci teletransmisyjnej GovNet. Celem projektu było podniesienie poziomu bezpieczeństwa przyjętych rozwiązań informatycznych i telekomunikacyjnych w Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie transmisji danych oraz ochrony przesyłanych i przetwarzanych danych, w tym danych osobowych.

W 2023 rozpoczęły się prace wdrożeniowe nowych modułów i funkcjonalności w systemie SEPIS. W roku 2024 sukcesywnie będą udostępniane nowe funkcjonalności z poszczególnych obszarów kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej:

Moduł BŻ- Rejestr Zakładów,

Moduł PEZ- Rejestracja programu zdrowotnego,

Moduł CH- Wykaz zakładów wytwarzających produkty kosmetyczne,

Moduł HŚ- woda- strefy zaopatrzenia

System SEPIS będzie wdrożony we wszystkich obszarach działania Inspekcji.

Prowadząc działalność w zakresie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowej Inspekcji Pracy oraz przedstawicielami samorządów

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim obejmuje nadzorem obszar o powierzchni 1131 km², zamieszkały przez 51974 osób, z tego: liczba ludności w mieście 20250, na wsi- 31724. Nadzorem objęte są następujące miasta i gminy: miasto i gmina Sokołów Podlaski, miasto i gmina Kosów Lacki oraz gminy: Bielany, Ceranów, Jabłonna Lacka, Repki, Sabnie, Sterdyń.

Podział administracyjny powiatu sokołowskiego

**INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI KONTROLNO-REPRESYJNEJ W ZAKRESIE
KONTROLI WYKONYWANYCH W RAMACH REALIZOWANYCH ZADAŃ
INSPEKCJI SANITARNEJ**

Sekcja	Liczba pobranych próbek	Kontrole/ wizytacje	Decyzje merytor yczne	Decyzje płatnicze	Postano wienia	Opinie sanitarne	Ilość mandatów	Kwota nałożonych mandatów
Higiena Komunalna	105	254	37	7	3			
Higiena Żywności i Żywienia	263	267	91	35			24	4250
Higiena Pracy		73	18					
Higiena Dzieci i Młodzieży		103						
Epidemiologia		693	3	1				
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny		27		24		45		
Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia		32						
ogółem	368	1449	149	67	3	45	24	4250

Interwencje ludności

W 2023 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sokołowie Podlaskim wpłynęło 17 interwencji, z czego 16 załatwiono w ramach własnych kompetencji, natomiast 2 interwencje przekazano do załatwienia właściwym organom, o czym poinformowano interweniującego, uzasadniając stanowisko w sprawie.

Tematyka wniesionych interwencji dotyczyła w głównej mierze:

- ✓ nieprawidłowości odnoszących się do sklepów spożywczych oraz zakładów produkcyjnych (jakość produktów spożywczych, warunki sanitarno-higieniczne obiektów);
- ✓ Jakości wody
- ✓ Zanieczyszczeń w budynkach mieszkalnych;
- ✓ Występowanie wszawicy
- ✓ Niewłaściwe warunki sanitarno-higieniczne w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży
- ✓ Prowadzenie usług w sektorze beauty w nieodpowiednich warunkach
- ✓ Prowadzenie działalności w podmiocie niezarejestrowanym

Zestawienie wniesionych interwencji w PSSE w Sokołowie Podlaskim 2022-2023

Problematyka wniesionych interwencji	Liczba spraw załatwionych we własnym zakresie		Liczba spraw przekazanych wg właściwości	
	2022	2023	2022	2023
razem	7	17	1	2
z zakresu higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku, w tym:	4	10	-	2
Jakość środków spożywczych	3	7	-	-
Warunki sanitarno-higieniczne obiektu	1	-	-	2
Niezarejestrowana działalność	-	2	-	-
Warunki sprzedaży produktów spożywczych	-	1	-	-
Produkt biobójczy/kosmetyk	-	-	-	-
z zakresu ochrony środowiska, w tym:	2	4	1	-
Jakości wody	1	-	-	-
Przewóz zwłok	-	-	-	-
Warunki mieszkaniowe	-	2	-	-

Składowanie odpadów/ niewłaściwa gospodarka nieczystościami płynnymi	-	-	1	-
Składowanie obornika w pobliżu ujęcia wody	-	-	-	-
Prowadzenie usług w sektorze beauty w nieodpowiednich warunkach	-	2	-	-
Usunięcie grobu z cmentarza	-	-	-	-
Obecność myszy i szczurów w budynkach mieszkalnych/ składowanie odpadów	1	-	-	-
z zakresu higieny dzieci i młodzieży, w tym:	1	2	-	-
Czystość i przestrzeganie zasad higieny w placówce oświatowo- wychowawczej	-	-	-	-
Występowanie wszawicy	-	1	-	-
Niewłaściwe warunki sanitarno- higieniczne w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży	1	1	-	-
z zakresu epidemiologii, w tym:	-	1	-	-
Prowadzenie działalności w podmiocie niezarejestrowanym	-	1	-	-

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim w 2023 r. realizował zadania z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynikające z:

- ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338 z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225),
- ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682 z późniejszymi zmianami),

- ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późniejszymi zmianami).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim w 2023 r. w ramach zadań, realizowanych przez komórkę Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, a wynikających z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późniejszymi zmianami), w postępowaniu dotyczącym strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, wydał:

- 1 opinię sanitarną określającą zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 3 opinie sanitarne, dotyczące uzgodnienia projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Wszystkie projekty dokumentów planistycznych objętych strategiczną oceną oddziaływania na środowisko analizowane w 2023 roku w komórce Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, opierały się na zapisach wskazanych w rozdziale 1 działu IV ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późniejszymi zmianami) i były zgodne z zapisami niniejszej ustawy.

Dokonując oceny informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim, szczególną uwagę zwracał m.in. na:

- przeznaczenie analizowanego terenu oraz wskazanie linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu i różnych funkcjach lub różnych zasadach użytkowania,
- ocenę środowiska zamieszkania ludzi i wpływ założeń planistycznych na ich warunki życia,
- ocenę wpływu terenów, na których dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko względem terenów chronionych, ze wskazaniem, jakie zabezpieczenia zostaną wprowadzone w celu zachowania uciążliwości na analizowanych obszarach inwestycyjnych,
- analizę potencjalnych zmian stanu środowiska i zdrowia ludzi po wprowadzeniu planu,
- definicję usług uciążliwych uszczegóławiającą zakres inwestycji możliwych do prowadzenia na analizowanych terenach,
- wskazanie sposobów ochrony akustycznej terenów o różnym przeznaczeniu i różnych funkcjach,

- ocenę sposobu zaopatrzenia obszarów w wodę oraz sposobu odprowadzenia ścieków bytowych, przemysłowych i deszczowych.

Wszystkie uwarunkowania i obostrzenia przedstawione w opiniowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego opierały się i były zgodne z zapisami wskazanymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora w Sokołowie Podlaskim w opiniowanych w 2023 roku dokumentacjach planistycznych autorzy przedstawiali rozwiązania, które pozwolą na właściwą i skuteczną ochronę akustyczną terenów, biorąc pod uwagę ich przeznaczenie oraz funkcję. W większości nowopowstających miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zwraca się szczególną uwagę na wyodrębnienie w analizowanym obszarze terenów przeznaczonych konkretnie pod lokalizację przedsięwzięć wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późniejszymi zmianami), a szczególnie terenów przeznaczonych bezpośrednio pod realizację dużych ferm zwierzęcych czy innych dużych zakładów produkcyjnych. Zapisy w zakresie zasad ochrony środowiska na terenach rolniczych zazwyczaj odnoszą się do ograniczeń wynikających z maksymalnej liczby zwierząt utrzymywanych na terenie fermy zwierzęcej, możliwości rozbudowy istniejących ferm z zakazem budowy nowych ferm zwierzęcych czy też z zakazem realizacji przedsięwzięć polegających na produkcji zwierzęcej z dopuszczeniem czynności związanych z uprawą terenów rolnych. Jednakże w przeważającej ilości powstających planów miejscowych tereny rolnicze dzielone są na tereny upraw rolnych, tereny produkcji zwierzęcej i innych. Taki podział pozwala dokładnie sprecyzować typ prowadzonej na danym terenie działalności.

Z ustawą o informacji o środowisku związane jest również postępowanie w sprawie procedury ocen oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W postępowaniu tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wydał:

- 37 opinii sanitarnych, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- 6 opinii sanitarnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 6 pism wyrażające stanowisko,
- 1 pismo informacyjne,
- 4 pisma o przedłużeniu terminu rozpatrzenia postępowania.

Na etapie zapytania o zakres raportu analizowane przedsięwzięcia obejmowały budowę, przebudowę lub rozbudowę:

- dróg o różnych kategoriach (dojazdowe, gminne, powiatowe),
- działalności w zakresie zbierania i tymczasowego magazynowania odpadów z destruktu asfaltowego oraz odpadów powstających w wyniku utrzymania nawierzchni drogowej oraz pasa drogowego,
- zakładu tłoczenia olejów spożywczych,
- zakładu produkcyjnego,
- działalności w zakresie produkcji karmy dla zwierząt i produktów paszowych,
- wodociągu dosyłowego ze studni,
- budynków inwentarskich (obory),
- farm fotowoltaicznych,
- budynku produkcyjno-magazynowo-biurowego,
- budynków mieszkalnych,
- kanalizacji sanitarnej,
- zbiornika wodnego,
- zbiornika retencyjnego.

Przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach analizowane przedsięwzięcia obejmowały budowę, przebudowę lub rozbudowę:

- budynków inwentarskich (kurniki, obory),
- działalności w zakresie wydobywania i przeróbki piasku ze żwirem ze złoża kruszywa naturalnego,
- farm fotowoltaicznych.

Dokonując porównania ilości postępowań prowadzonych w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko przeważającą liczbę stanowiły przedsięwzięcia zaliczane do § 3 rozporządzenia Rady Ministrów w *sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późniejszymi zmianami), tj. określone, jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wśród tej kategorii przedsięwzięć dominowały inwestycje dotyczące dróg, farm fotowoltaicznych oraz budynków inwentarskich. Przedsięwzięcia były zróżnicowane oraz obejmowały szeroki zakres możliwych do realizacji inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie wpływać na jakość środowiska.

Wśród przedsięwzięć zaliczanych do § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów w *sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późniejszymi zmianami), podobnie jak w latach ubiegłych dominowały inwestycje polegające na chowie zwierząt oraz farmy fotowoltaiczne.

Wśród analizowanych w 2023 r. przez komórkę Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego postępowań środowiskowych występowały takie, które zlokalizowane były na terenach objętych zapisami miejscowych planów oraz takie, które nie posiadały aktualnych dokumentów planistycznych, a ich postępowanie toczyło się w oparciu o zapisy art. 72 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późniejszymi zmianami) tj. przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy.

W postępowaniach, w których rozpatrywany obszar posiadał uchwalony plan miejscowy, organ Inspekcji Sanitarnej analizował jego zapisy, stwierdzając w ten sposób ewentualną możliwość realizacji danej inwestycji na proponowanym przez Wnioskodawcę terenie. Zaplanowane przeznaczenie obszaru było zgodne z założeniami planu i spełniało obostrzenia, które były zawarte w treści analizowanego planu.

Na obszarze powiatu sokołowskiego część gmin posiada już miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Plany te wyznaczają konkretne obszary przeznaczone pod dany typ działalności. Zauważalna jest tendencja do wyznaczania obszarów przeznaczonych pod produkcję zwierzęcą czy produkcyjną. Dzięki takiemu postępowaniu gmina w sposób dokładny określa miejsce lokalizacji przedsięwzięć uciążliwych dla środowiska, w tym życia i zdrowia ludzi, zapewniając w ten sposób skuteczną ochronę terenów mieszkaniowych. W związku z powyższym lokalizacja przedsięwzięcia oddziałującego na środowisko na terenach objętych zapisami planu jest przemyślana oraz oczywista.

Odwrotną sytuację można zaobserwować w gminach, które nie posiadają dokumentacji planistycznych. Inwestycje uciążliwe lokalizowane są w bliskich odległościach od pojedynczej zabudowy chronionej czy też zwartej zabudowy mieszkaniowej, z uwagi na łatwiejszy dostęp planowanej inwestycji do mediów tj. prądu, wody i kanalizacji. Takie inwestycje najczęściej są powodem powstawania konfliktów społecznych, a zajęcie stanowiska przez organ Inspekcji Sanitarnej jest bardzo utrudnione i problematyczne.

Przedkładane w procedurze postępowań środowiskowych dokumentacje, w każdym z przypadków zawierały obliczenia dotyczące analizy oddziaływania na środowisko wywołanych poprzez hałas, emisję substancji szkodliwych oraz procesy odorotwórcze (złownone) itp.

Każda z przeprowadzanych analiz wykazywała, że planowane do realizacji przedsięwzięcie nie wpłynie szkodliwie na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi oraz nie spowoduje pogorszenia się aktualnego stanu środowiska. Powyższe stwierdzenia wynikały z faktu, że opracowania graficzne otrzymanych wyników wskazywały na dotrzymanie uciążliwości związanej z funkcjonowaniem przedsięwzięcia na terenach należących do Wnioskodawcy, a otrzymane wartości poziomu zanieczyszczeń czy hałasu były zgodne z wartościami normatywnymi zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych. W związku z powyższym autorzy opracowań nie przewidywali rozwiązań technicznych pozwalających na zachowanie uciążliwości na terenie inwestycji i uważali je za zbędne. Jednakże w większości przypadków Wnioskodawcy decydowali się na wprowadzenie zabezpieczeń organizacyjnych pozwalających na ograniczenie ewentualnej uciążliwości i zachowania jej na działce, będącej przedmiotem postępowania. W przypadku postępowań środowiskowych prowadzących do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanych ferm zwierzęcych proponowano następujące rozwiązania:

- zastosowanie pasa zieleni izolacyjnej,
- wprowadzenie na terenie fermy podziału na strefę czystą i brudną,
- zrezygnowanie z magazynowania obornika lub pomiotu na terenie fermy oraz wywożenie go bezpośrednio po zakończeniu cyklu (najczęściej do zakładów produkujących podłoże pod uprawę pieczarek lub biogazowni),
- zastosowanie dodatków do pasz i ściółki, które mają za zadanie ograniczenie emisji amoniaku,
- magazynowanie sztuk padłych zwierząt w chłodzonym konfiskatorze, do czasu ich odbioru przez wyspecjalizowaną jednostkę zewnętrzną.

Z obserwacji wpływającej do organu dokumentacji można wywnioskować, że autorzy raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko podchodzą do obowiązku oceny możliwości wystąpienia konfliktu społecznego związanego z realizacją inwestycji w sposób powierzchowny oraz mało wnikliwy. Analiza konfliktów społecznych opierała się głównie na stwierdzeniu, że jeżeli przedstawiona w raporcie analiza uciążliwości nie wykazała negatywnego wpływu na tereny sąsiednie to konflikty oraz sprzeczny ludności nie powinny się pojawić.

Organ Inspekcji Sanitarnej w przypadku wystąpienia w trakcie prowadzonego postępowania protestów mieszkańców, zwracał się z prośbą do autora raportu, za pośrednictwem organu prowadzącego postępowanie, o odniesienie się do uwag podnoszonych przez skarżących. W większości przypadków odpowiedzią na powyższe jest analiza i komentarz do wniesionych przez protestujących uwag.

Największą grupę przedsięwzięć wywołujących negatywne reakcje społeczeństwa stanowiły ферmy zwierzęce.

Głównymi poruszonymi problemami przedstawianymi w przesyłanych do organu protestach były wątpliwości związane z:

- powstawaniem odorów oraz zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- sposobem zbycia powstającego w trakcie funkcjonowania gospodarstwa pomiotu, gnojówki lub gnojowicy,
- ograniczeniami dostępności mediów tj. wody i prądu dla innych użytkowników,
- uciążliwością związaną ze zwiększonym ruchem komunikacyjnym tj. transportem zwierząt, pomiotu, paszy itp.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim w 2023 r. w ramach zadań, realizowanych przez komórkę Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, a wynikających z ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późniejszymi zmianami), w postępowaniu dotyczącym uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, wydał 10 postanowień, w tym:

- 1 postanowienie dotyczące uzgodnienia warunków zabudowy,
- 9 postanowień dotyczących uzgodnienia lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Komórka sprawowała również zapobiegawczy nadzór sanitarny wynikający z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338 z późniejszymi zmianami) w związku z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682 z późniejszymi zmianami), nad warunkami:

- higieny środowiska pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- sanitarno – higienicznymi, jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne oraz inne obiekty budowlane użyteczności publicznej, przy wydawaniu opinii na etapie uzgodnień projektów budowlanych ww. przedsięwzięć, na etapie dopuszczenia do użytkowania zrealizowanych obiektów budowlanych, wydawania opinii dla potrzeb innego organu, oględzin obiektów, w których rozpoczynano działalność gospodarczą, a także na etapie udzielania odstępstw od warunków technicznych i BHP.

W grupie dotyczącej uzgodnień projektów budowlanych, koncepcji i technologii pomieszczeń Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wydał:

- 2 opinie sanitarne,
- 5 pism informacyjnych.

W roku 2023 w komórce Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego dokonano uzgodnień dokumentacji projektowych w następujących branżach:

- zagospodarowania terenu,
- architektury,
- technologii.
- W uzgadnianej dokumentacji projektowej wystąpiły obiekty takie jak:
- stacja uzdatniania wody.

Komórka Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przy opiniowaniu dokumentacji projektowej dokonywała analizy pod kątem potrzeby uzyskania odstępstw od warunków technicznych dla rozpatrywanego obiektu.

Na etapie dopuszczenia do użytkowania zrealizowanych obiektów budowlanych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wydał:

- 26 opinii sanitarnych o obiektach przekazywanych do użytkowania,
- 44 tzw. „cichych zgód”.

W roku 2023 organ Inspekcji Sanitarnej dokonał oględzin następujących obiektów budowlanych:

- budynki handlowo-usługowe,
- budynki nauki i oświaty,
- budynki produkcyjno-usługowe,
- budynki usługowo-mieszkalne,
- budynki usługowe,
- budynki służby zdrowia,
- budynki przemysłowe.
- produkcyjno-handlowy.

W zdecydowanej większości odbierane w roku 2023 przez komórkę Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego obiekty zaopatrywane były w wodę z wodociągów publicznych. W obiektach okazywano aktualne sprawozdania z badań jakości wody.

Na terenie powiatu Sokołowskiego jeszcze nie wszystkie obiekty mają możliwość podłączenia się do publicznej sieci kanalizacyjnej, w związku z powyższym stosowane są rozwiązania polegające na odprowadzaniu ścieków do bezodpływowych zbiorników na ścieki.

Spośród postępowań prowadzonych w komórce Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2023 roku, każda z przedkładanych dokumentacji budowlanych była uzgodniona pod względem wymagań sanitarno – higienicznych. W większości przypadków dokumentacja oceniana była przez indywidualnych rzeczoznawców.

W roku 2023 komórka Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego prowadziła również postępowania zmierzające do uzyskania decyzji o dopuszczeniu obiektu do użytkowania, dla których wydane były decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach.

W przypadku uzyskania przez Inwestora takiego dokumentu, egzekwowane jest wykonanie działań lub rozwiązań technologicznych wskazanych, jako środowiskowe uwarunkowania.

Na etapie współpracy z innymi sekcjami wspólnie dokonywano oględzin obiektów budowlanych na etapie dopuszczenia do użytkowania i wydawania opinii dla potrzeb innych organów.

Wśród tych obiektów znalazły się:

- budynek usługowy o przeznaczeniu na warsztat krawiecki i studio fotograficzne,
- budynek usługowo-handlowy,
- budynek świetlicy wiejskiej,
- pieczarkarnia wielohalowa,
- farma fotowoltaiczna,
- miejska oczyszczalnia ścieków,
- przedszkole,
- budynek usługowo-mieszkalny,
- przebudowa i rozbudowa budynku Ochotniczej Straży Pożarnej,
- budynek produkcyjno-handlowy,
- rozbudowa i przebudowa budynku Urzędu Gminy,
- Stacja Uzdatniania Wody,
- rozbudowa budynku szkoły,
- budynek magazynowy,
- zakład produkcyjny batonów,
- budynek produkcyjny,
- rozbudowa budynku Zespołu Oświatowego,

- świetlica wiejska,
- gabinet rehabilitacji,
- portiernia,
- przebudowa i zmiana sposobu użytkowania pomieszczenia przedszkola na potrzeby lokalowe klubu dziecięcego,
- Zakład Opieki Leczniczej.

Podsumowując omawiane powyżej zagadnienia dotyczące zadań komórki Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sokołowie Podlaskim można stwierdzić, że rok 2023 był dla terenu miasta i powiatu sokołowskiego porównywalny do lat poprzednich. Przekładane do organu dokumentacje w większości opracowywane są w sposób skrupulatny i szeroki, analizując w ten sposób wszystkie aspekty mające wpływ na ochronę środowiska, w tym na zdrowie i życie ludzi. W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokołowie Podlaskim stan sanitarny na terenie miasta i powiatu sokołowskiego utrzymuje się od kilku lat na tym samym poziomie i można uznać go, jako dobry.

EPIDEMIOLOGIA

1.1 Choroby Zakaźne

Zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych jest jednym z istotnych zadań, które realizowane są przez Państwową Inspekcję Sanitarną. W ramach zapobiegania oraz zwalczania chorób zakaźnych wszczynane były dochodzenia epidemiologiczne w związku ze stwierdzaniem chorób zakaźnych, mające na celu unieszkodliwienie źródła zakażenia, a także przecięcie dróg szerzenia się zakażenia.

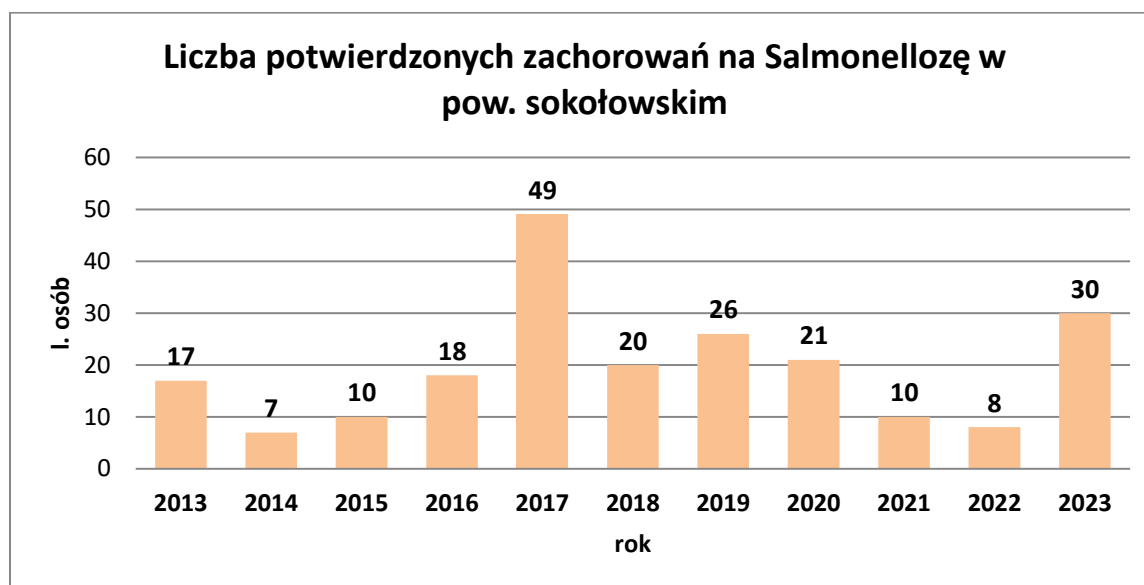
Analizę sytuacji epidemiologicznej powiatu sokołowskiego oparto na sprawozdaniach. Rejestracja zakażeń odbywała się zgodnie z „Międzynarodową Klasyfikacją Chorób” (ICD-10) oraz w oparciu o aktualne definicje chorób zakaźnych opracowane na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

W 2023 roku w ramach bieżącego nadzoru nad chorobami zakaźnymi przeprowadzono 374 dochodzeń epidemiologicznych, z czego 323 dotyczyło COVID-19. Przeprowadzono 11 kontroli w podmiotach leczniczych w zakresie oceny skuteczności nadzoru nad zgłaszalnością chorób zakaźnych do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Prowadzono również aktywny nadzór epidemiologiczny nad ostrymi porażeniami wiotkimi w oddziałach szpitalnych, w związku z tym przeprowadzono 12 kontroli zgłaszalności OPW do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

W roku 2023 spośród chorób zakaźnych objętych obowiązkiem zgłaszania i rejestracji, na terenie powiatu sokołowskiego nie zanotowano przypadków zachorowań z powodu następujących jednostek chorobowych: dur brzuszny i dury rzekome, czerwonkę bakteryjną, zatrucia jadem kiełbasianym (botulizm), tężec, włośnica, WZW typu A, B i C.

Zarejestrowano i opracowano 30 przypadków salmonellozy, w tym 25 osób hospitalizowano. W 29 przypadkach zakażenie pałeczkami *Salmonella* przebiegało jako zatrucie pokarmowe, natomiast w 1 przypadku jako posocznica. Odnotowano 4 przypadki salmonellozy powiązane ze sobą epidemiologicznie. Zachorowania wywołane były przez czynnik etiologiczny – *Salmonella Enteritidis*. Ww. przypadki odnotowane w ognisku epidemicznym przenoszonym drogą pokarmową, zarejestrowanym na terenie innego powiatu. Ognisko dotyczyło żywienia zbiorowego, tj. catering dietetyczny.

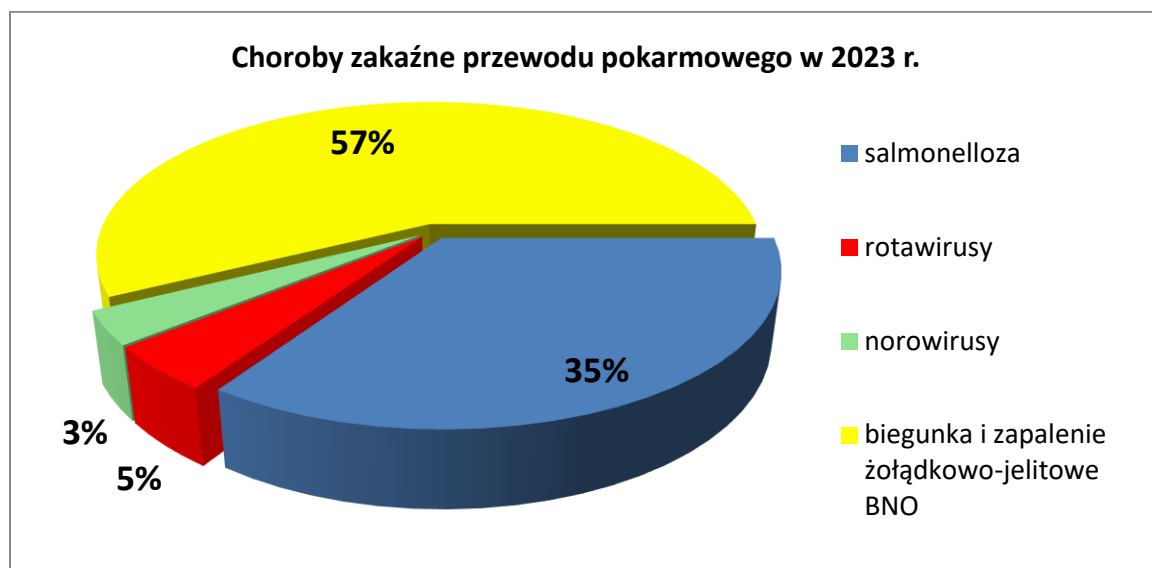

W 2023 roku zarejestrowano 31 przypadków innych bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez *Clostridium difficile*.

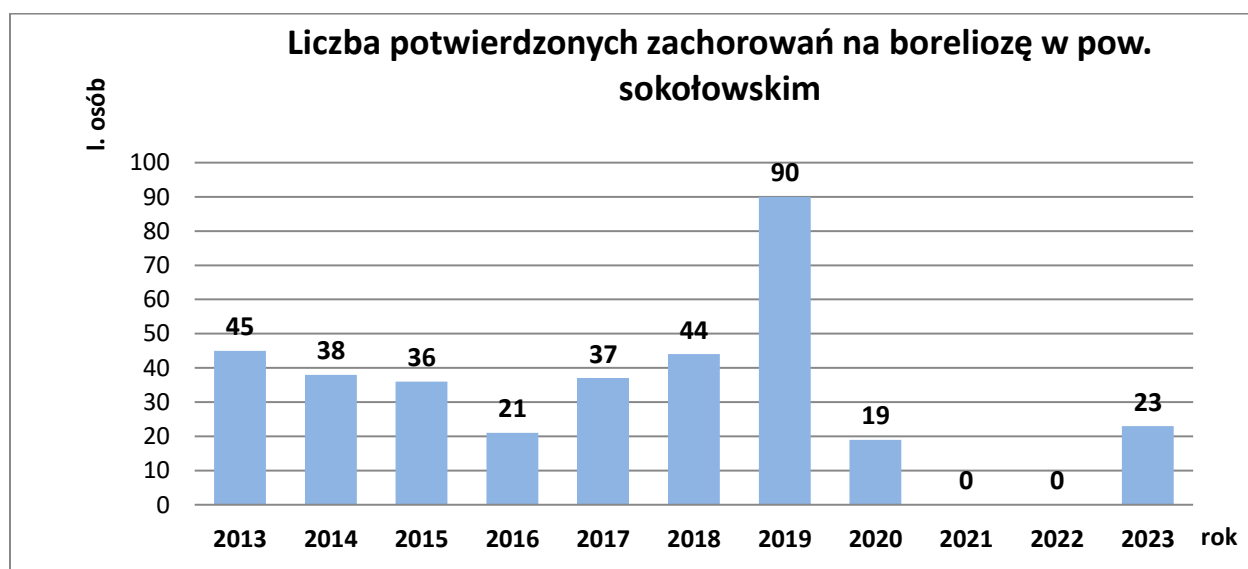
Wirusowe zakażenia jelitowe: wystąpiły 4 przypadków zachorowań spowodowanych przez rotawirusy i 3 przez norowirusy. 6 przypadków wirusowych zakażeń jelitowych dotyczyła dzieci do lat 2.

Zarejestrowano 50 przypadków biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym 17 przypadków u dzieci do lat 2.

Prowadzony jest stały nadzór nad nosicielami schorzeń jelitowych. Na terenie nadzorowanym przez PSSE znajduje się jeden stały nosiciel Salmonelli Typhi (duru brzuszego).

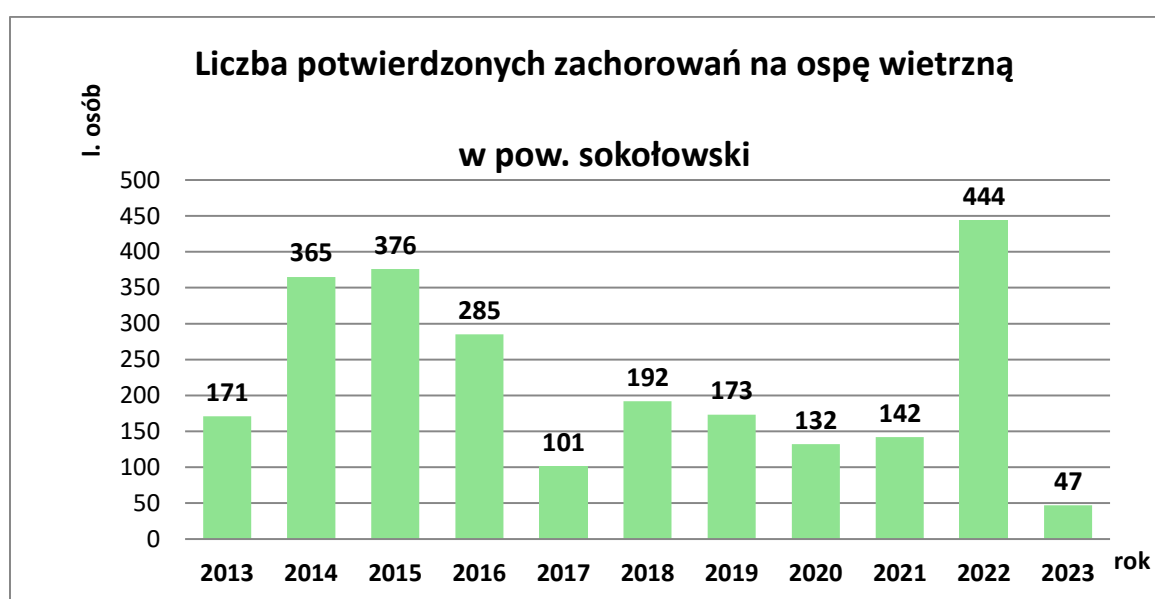
W 2023 r. na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 23 przypadki boreliozy spełniające kryterium definicji przypadku.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych, przeciwko którym realizowane są szczepienia ochronne jest dobra. W 2023 roku nie zarejestrowano zachorowań na odrę, świnkę oraz

krztuśca, zarejestrowano natomiast 1 możliwy tj. nie potwierdzony laboratoryjnie, przypadek różyczki.. Analiza zachorowań na choroby zakaźne objęte szczepieniami ochronnymi jest spójna z wykonawstwem szczepień ochronnych w tym zakresie. Niski poziom zachorowań świadczy o dobrym wykonawstwie szczepień. Wprowadzenie w 2004 roku masowych szczepień dzieci w 13 miesiącu życia szczepionką skojarzoną p/odrze, śwince i różyczce przynosi efekty. Szczepienia te dają odporność i są narzędziem eliminacji patogenów krążących w populacji. Ewentualnym rezerwuarem wirusa mogą być osoby nieszczepione.

W 2023 roku zarejestrowano 47 przypadków ospy wietrznej. Jak widać na wykresie liczba ta była znacznie mniejsza niż w roku poprzednim, gdzie odnotowano 444 przypadki zachorowań na ospę wietrzną.

W 2023 roku zarejestrowano 4 potwierdzone przypadki gruźlicy prątkującej. W każdym przypadku przeprowadzono wywiady epidemiologiczne z osobami chorymi. Podjęto również działania nadzоровe w stosunku do osób, które miały styczność z chorym na gruźlicę płucną. Objęto nadzorem epidemiologicznym 5 wytypowanych osób z otoczenia chorego. Informację o osobach z kontaktu przekazano do placówek Podstawowej Opieki Zdrowotnej, celem objęcia nadzorem lekarskim. Wysyłano również pisma do osób narażonych, w którym informowano o konieczności dostarczenia informacji zwrotnej z przeprowadzonej w POZ konsultacji lekarskiej.

W 2023 roku zarejestrowano 1 przypadek kiły wczesnej oraz 2 przypadki rzeżączki.

W 2023 roku opracowano 16 zgłoszeń pogryzień i pokąsań przez zwierzęta. Zarejestrowano 10 przypadków styczności i narażenia na wściekliznę z potrzebą szczepień

poekspozycyjnych. W pozostałych 6 przypadkach osoby nie zostały skierowane na szczepienia. Przypadki pokąsań przez zwierzęta dotyczyły głównie psów, kotów oraz w 2 przypadkach szczurów. W 3 przypadkach zwierzęta były pod obserwacją Lekarza Weterynarii w kierunku wścieklizny. Wszystkie wyniki obserwacji były ujemne.

Poza tym zarejestrowano m.in. 87 przypadków możliwych płonicy, 4 przypadków róży, 2 przypadki kleszczowego zapalenia mózgu.

W 2023 roku na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 174 przypadków zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne. Hospitalizowano 81 osób. Obserwuje się wzrost zgłaszalności zachorowań na grypę względem lat poprzednich, gdzie w 2022 odnotowano tylko 33 przypadki.

Od marca 2023 roku zbierane są również dane dotyczące zakażeń wirusem RSV. Do końca 2023 roku odnotowano 6 przypadków zakażenia wirusem RSV.

Przesyłano również do podmiotów leczniczych pisma przypominające o obowiązku zgłaszania do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej każdego podejrzenia lub rozpoznania choroby zakaźnej oraz przypadku zgonu z powodu choroby zakaźnej oraz prawidłowym wypełnianiu formularzy ZLK i ZLB.

Ponadto PSSE w Sokołowie Podlaskim zorganizowała w ramach projektu edukacyjnego pt. „Bezpiecznie, tradycyjnie, higienicznie i zdrowo” spotkanie dla członków Kół Gospodyń Wiejskich z terenu powiatu sokołowskiego. Tematem spotkania były: choroby przenoszone drogą pokarmową, zasady higieny rąk oraz nadzór nad produkowaną przez koła żywnością. Uczestnicy spotkania otrzymali również materiały edukacyjne.

1.2 HIGIENA LECZNICTWA

W 2023 roku pod nadzorem PSSE w Sokołowie Podlaskim znalazło się 89 podmiotów wykonujących działalność leczniczą + 1 ZOL wchodzący w strukturę szpitala. Wśród ww. podmiotów 4 z nich wykonuje stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – szpitalne, 1 podmiot stacjonarny i całodobowy – pozaszpitalne. Poza tym na terenie powiatu znajdują się 2 domy pomocy społecznej. Wśród pozostałych podmiotów znajduje się 31 praktyk lekarskich zabiegowych (w tym 23 gabinety stomatologiczne), 14 praktyk niezabiegowych. Kontrolowane

są również środki transportu sanitarnego. Wśród podmiotów leczniczych wykazanych w tabeli 5 zawiesiło działalność. W wierszu „inne” zostały wykazane praktyki fizjoterapeutyczne.

W 2023 roku zaplanowano wykonanie 65 kontroli w podmiotach leczniczych, wykonano 63 kontrole sanitarne. W 2023 roku nie wydawano mandatów.

W 2023 roku wydano 2 decyzje przedłużające datę wykonania decyzji dla ZOL wchodzący w strukturę SPZOZ w Sokołowie Podlaskim.

Wydano również decyzję dotyczącą stwierdzonych uchybień w Przychodni Rejonowej przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaskim.

Krótką charakterystyka stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W 2023 roku przeprowadzono kontrolę Przychodni Rejonowej przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaskim podczas której stwierdzono następujące uchybienia:

Przychodnia POZ

1. We wszystkich gabinetach lekarskich, w gabinecie zabiegowym, pracowni EKG krzesła wykonane z materiałów niepalnych. W gabinecie NPL kanapa wykonana z materiału niepalnego, brak możliwości mycia i skutecznej dezynfekcji.
2. We wszystkich gabinetach lekarskich, w gabinecie zabiegowym, pracowni EKG ubytki na ścianach.
3. W gabinecie zabiegowym i pracowni EKG ubytki w skrzydłach drzwiowych i futrynach,

Przychodnia Specjalistyczna

1. We wszystkich gabinetach lekarskich krzesła tapicerowane materiałem niepalnym, w poradni okulistycznej pęknięta tapicerka na fotelu do badania, w gipsowni poradni chirurgicznej zniszczona powierzchnia mebli, w gabinecie stomatologicznym zniszczone krzesło tapicerowane, w poradni laryngologicznej uszkodzony blat przy zlewie, brak możliwości mycia i skutecznej dezynfekcji.
2. W gabinetach poradni stomatologicznej, poradni kardiologicznej, poradni dermatologicznej, poradni alergologicznej ubytki na ścianach.

3. W pomieszczeniach poradni K, poradni urologicznej, poradni stomatologicznej, poradni reumatologicznej ubytki w skrzydłach drzwiowych i futrynach.

Zakład Rehabilitacji Leczniczej

1. W gabinecie wodolecznictwa zniszczona, popękana powierzchnia w wannach do hydroterapii kończyn dolnych i górnych, zniszczona powierzchnia podłogi w gabinecie kinezyterapii, ubytki na ścianach w pomieszczeniu wykonywania zabiegów z wykorzystaniem pola magnetycznego wielkiej częstotliwości oraz ultradźwięków, ubytki w drzwiach w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym.
2. W gabinecie fizykoterapii uszkodzona tapicerka leżanki w boksie nr 4, uszkodzone krzesło w boksie nr 5, w gabinecie kinezyterapii i sali ćwiczeń dzieci krzesła tapicerowane materiałem nieznymywalnym.

Pracownia Rentgenowska

1. Ubytki na ścianie w korytarzu, ubytki w drzwiach gabinetu USG.
2. Zniszczony zagłówek łóżka, zniszczone krzesło w gabinecie tomografii, zniszczone krzesło w gabinecie RTG nr 3.

Pracownia endoskopii

1. Brak możliwości przechowywania endoskopów w sposób zabezpieczający przed ich wtórną kontaminacją.

Termin wykonania decyzji wyznaczono na 31.12.2024 r.

Utrzymanie czystości bieżącej i porządku

W pomiotach leczniczych sprzątaniem zajmują się firma zewnętrzna lub osoby zatrudnione w podmiotach. Do sprzątania wykorzystywane są wózki specjalistyczne, sprzątanie odbywa się według sporządzonych procedur higienicznych. W praktykach zawodowych sprzątaniem zajmują się ich właściciele. Sprzątanie odbywa się zazwyczaj metodą tradycyjną. W kilku podmiotach wprowadzono zasadę jednego mopa. W części obiektów stosowane są mopy jednorazowe a w pozostałych kontrolowana jest ilość mopów przeznaczona do poszczególnych stref czystości mikrobiologicznej. Sprzęt do sprzątania przechowywany jest w pomieszczeniach porządkowych lub w wyznaczonych do tego miejscach. W większości podmiotów stosowane są ściereczki jednorazowe.

W Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaskim utrzymaniem czystości, myciem i dezynfekcją łóżek i sprzętów szpitalnych zajmuje się

podmiot zewnętrzny – Konsorcjum następujących firm: „IZAN +” Sp. z o.o. ul. Żabiniec 46, 31-215 Kraków, NAPRZÓD SERVICE Sp. z o.o. ul. Traktorowa nr 126, lok. 202, 91-204 Łódź, NAPRZÓD HOSPITAL Sp. z o.o. ul. Traktorowa nr 126, 91-204 Łódź, CATERMED Sp. z o.o. ul. Traktorowa nr 126, lok. 201, 91-204 Łódź oraz JOL-MARK Sp. z o.o. ul. Portowa 16G, 44-100 Gliwice.

Sprzątanie pomieszczeń odbywa się 2 razy na dobę oraz dodatkowo w razie potrzeby, zgodnie z zasadą jednego mopa, przy pomocy profesjonalnych wózków oraz ściereczek jednorazowych. Użyte nakładki na mopy przekazywane są do brudownika, a następnie przez pracownika ww. konsorcjum transportowane do pomieszczenia zbiorczego, skąd odbierane przez pralnię zewnętrzną „Dobra Pralnia”, ul. Generała Jana Skrzyneckiego 1, 08-102 Siedlce (w dniach poniedziałek-czwartek 1 raz dziennie, w piątek 2 razy). Prowadzony jest rejestr ich przekazania do/z pralni.

Personel prowadzi codzienny rejestr potwierdzający wykonanie procedur sprzątania powierzchni i pomieszczeń.

Dezynfekcja

Preparaty używane w podmiotach dopuszczone do stosowania w lecznictwie. Przechowywanie i stosowanie preparatów zgodne z zaleceniami producenta. Kontrolowane są terminy przydatności preparatów. W podmiotach stosowane są ręczne metody dezynfekcji. W 17 podmiotach stosowane są myjki ultradźwiękowe. W podmiotach sporządzane są wykazy preparatów do dezynfekcji powierzchni, narzędzi i sprzętu, rąk i skóry. Stosowane są preparaty dezynfekcyjne o odpowiednim spektrum działania.

W SPZOZ w Sokołowie Podlaskim po wypisie pacjentów (zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ognisk epidemicznych) sale chorych w szpitalu były poddawane dekontaminacji przy użyciu aparatury do dezynfekcji powierzchni i powietrza (w formie suchej mgły z nadtlenkiem wodoru i jonami srebra).

Zespoły Kontroli Zakażeń Szpitalnych prowadzą w ramach kontroli wewnętrznej analizy zużycia preparatów dezynfekcyjnych do rąk i powierzchni.

Pod nadzorem PSSE w Sokołowie Podlaskim znajdują się cztery pracownie endoskopii. Wszystkie posiadają automatyczne myjnie. Jedna pracownia przechowuje endoskopy w szafie uniemożliwiająca wtórną kontaminację endoskopów, która ma możliwość zapisu i wydruku parametrów.

W podmiotach udzielających świadczeń stacjonarnych i całodobowych (SPZOZ, Sawimed, PCRf Votum) brudowniki są wyposażone w myjnie dezynfektory do basenów. Procesy dezynfekcji prowadzone są zgodnie z wewnętrznymi procedurami. Roztwory środków dezynfekcyjnych jeśli jest taka potrzeba sporządzane są na bieżąco na stanowiskach roboczych w oddziałach przez przeszkolony personel medyczny. Preparaty dezynfekcyjne przechowywane są w wydzielonych i zamykanych szafkach w magazynkach oddziałowych lub gabinetach zabiegowych na poszczególnych oddziałach. Narzędzia wielorazowego użytku dezynfekowane były w pełnym zanurzeniu, bezpośrednio po użyciu w oddziałach, w specjalnych krytych i oznakowanych pojemnikach. Pojemniki na roztwory dezynfekcyjne oznakowane były zgodnie z wymogami: nazwa środka, stężenie, data i godzina sporządzenia, podpis osoby sporządzającej.

Sterylizacja

Prowadzony jest rejestr urządzeń do dezynfekcji i sterylizacji.

Liczba sterylizatorów wyniosła w 2023 roku - 31.

Podczas każdej kontroli przedsiębiorcy informowani są o konieczności zapoznania się i stosowania do aktualnych wytycznych sterylizacji.

We wszystkich podmiotach leczniczych stosujących urządzenia do sterylizacji prowadzone są rejestry procesów z uwzględnieniem: daty sterylizacji, numeru cyklu w danym dniu, parametrów procesu, wyników kontroli chemicznej i biologicznej, podpisu osoby odpowiedzialnej za proces. Rejestry prowadzone są w formie papierowej lub w postaci zapisów na nośnikach. Jednak najczęściej są to wydruki ze sterylizatorów. Ok 70% autoklawów znajdujących się w podmiotach ma możliwość wydrukowania lub zapisania na nośniku parametrów.

Kontrola biologiczna wewnętrzna skuteczności procesów sterylizacji: Kontrola biologiczna przeprowadzana raz w miesiącu, wykorzystywany jest wskaźnik Sporal A. W kilku podmiotach stosowane są testy fiolkowe (podmioty zakupiły cieplarki). Podczas kontroli wykonanych w 2023 roku wydawano zalecenia: zwiększenie częstotliwości kontroli biologicznych do każdego cyklu, automatyczne znakowanie pakietów oraz automatyczne mycie i dezynfekcję narzędzi wielorazowego użytku.

Kontrola chemiczna procesów sterylizacji: stosowane są testy wieloparametrowe do każdego pakietu lub do pakietów reprezentatywnych.

W żadnym skontrolowanym podmiocie nie stwierdzono wykonywania resterylizacji lub reprocessowania wyrobów medycznych.

W szpitalu powiatowym w Sokołowie Podlaskim znajduje się dwustrefowa Lokalna Sterylizatornia.. Ręczne mycie i dezynfekcja narzędzi odbywa się na oddziałach, następnie narzędzia przenoszone są w zamykanych pojemnikach do miejsca pakowania w rękawy papierowo-foliowe. Następnie transportowane do sterylizatora parowego (typ AS 666). Materiały sterylne przechowywane są w magazynie sterylnym z podciśnieniem. Niezgodności z wymaganiami rozporządzenia są zawarte w wydanej decyzji administracyjnej.

Kontrola skuteczności sterylizacji:

- Fizyczna – wydruki z autoklawu, zapis na nośnikach lub prowadzenie rejestru sterylizacji.
- Chemiczna – każdy pakiet oznaczony jest datą sterylizacji, datą ważności, numerem cyklu i osobą odpowiedzialną za proces, każdy pakiet posiada test chemiczny 1 klasy. Do każdego wsadu używany jest test 6 klasy.
- Biologiczna – codziennie wykonywany jest test Bowie-Dicka, co tydzień wykonywany jest test ampułkowy – Gentige, 1 raz w miesiącu Sporal typ A.

Preparaty używane w podmiotach dopuszczone do stosowania w lecznictwie. Przechowywanie i stosowanie preparatów zgodne z zaleceniami producenta. Kontrolowane są terminy przydatności preparatów.

Dezynsekcja i deratyzacja

W przypadku wystąpienia problemu wzywana jest specjalistyczna firma zajmująca się dezynsekcją i deratyzacją.

Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w miejscu powstawania

W SPZOZ transport odpadów zakaźnych z miejsca ich powstawania do miejsca wstępnego magazynowania odbywa się przy użyciu oznakowanych, zamykanych wózków koloru czerwonego. Następnie drogą zewnętrzną transportowane są do magazynu/komory odpadów niebezpiecznych, znajdującego się w odrębnym budynku na placu SP ZOZ. Każdorazowo po usunięciu odpadów z wózków, myje się je i dezynfekuje w budynku, w którym odbywa się magazynowanie odpadów lub w pomieszczeniu znajdującym się w budynku szpitala. Czyste wózki przechowuje się w wydzielonym pomieszczeniu, w budynku szpitala.

Odpady medyczne odpowiednio oznaczone są transportowane z oddziału 2 razy dziennie i w razie potrzeby. Transportowane w zamykanych pojemnikach do pomieszczenia zbiorczego, a

następnie są odbierane przez firmę EMKS S.A., ul Jaktorowska 15A, 96-300 Żyrardów. Procedura postępowania z odpadami oparta jest o aktualne przepisy prawa.

Szpital posiada opracowane procedury sanitarno-higieniczne, dostępne w wersji papierowej i elektronicznej. Procedury oznakowane pieczęcią szpitala, datą sporządzenia, zatwierdzenia, podpisem osób zatwierdzających i sporządzających ww. procedury. Pracownicy zapoznali się z procedurami, co zostało potwierdzone podpisem.

W innych podmiotach leczniczych odpady medyczne zbierane są w miejscu ich powstawania z podziałem na odpady zakaźne, specjalne i pozostałe. Podmioty lecznicze zobowiązane są do posiadania procedury postępowania z odpadami medycznymi. Gospodarowanie odpadami odbywa się według procedur opartych na obowiązujących przepisach. Przedsiębiorcy posiadają zawarte umowy na odbiór odpadów medycznych. Podczas kontroli sprawdzane są warunki przechowywania odpadów medycznych, częstotliwość ich odbioru, właściwe oznakowanie worków i pojemników na odpady.

Postępowanie z bielizną w podmiotach lecznictwa zamkniętego jest zgodne z opracowanymi procedurami. Inne podmioty lecznictwa zamkniętego zawarły umowę z firmą zewnętrzną na pranie bielizny. Transport wewnętrzny bielizny brudnej odbywa się w workach jednorazowych umieszczanych na stelażach, czysta bielizna przewożona jest w specjalnych wózkach przeznaczonych tylko do tego celu. W obiektach znajdują się pomieszczenia służące do przechowywania bielizny czystej i brudnej. Podczas kontroli sprawdzane były procedury postępowania i plany higieny. Część podmiotów używa wyłącznie jednorazowych fartuchów, podkładów itp.

Zakażenia szpitalne

SPZOZ w Sokołowie Podlaskim:

W skład Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych SPZOZ w Sokołowie Podlaskim wchodzi: lekarz posiadający specjalizację, pracujący 8 godzin miesięcznie oraz telefonicznie i on-line 166 godz., pielęgniarka ze specjalizacją pracująca 166 godzin miesięcznie (1 pielęgniarka na 278 łóżek) oraz diagnosta laboratoryjny posiadający odpowiednie kwalifikacje. Współpraca z PSSE opiera się na zgłaszaniu ognisk epidemicznych oraz przekazywaniu sprawozdań kwartalnych i rocznych. PSSE w Sokołowie Podlaskim sporządza analizę opartą na przekazanych danych.

W SPZOZ wdrożono procedurę: Zasady postępowania w przypadku identyfikacji szczepów *Enterobacteriaceae* produkujących karbapenemazy CPE. Dotyczy w szczególności

Klebsiella pneumoniae NDM, KPC, OXA-48 z 29.01.2016 r. Procedura uwzględnia zasady izolacji, dedykację drobnego sprzętu medycznego oraz badania pacjentów przy przyjęciu i podczas pobytu (z kontaktu), umieszczanie informacji w karcie pacjenta.

Karta oceny ryzyka zawiera informację o grupach pacjentów: hospitalizowanych w ciągu ostatniego pół roku, przebywających w placówkach długoterminowych, pacjentów z kontaktu z opieką medyczną w krajach o wysokiej zapadalności na zakażenia wywołane przez CPE oraz z wcześniejszym zakażeniem/nosicielstwem szczepu NDM/KPC/OXA-48.

Wszyscy pacjenci podejrzani o kolonizację lub zakażenie, u których wykonywane są badania przesiewowe przy przyjęciu do szpitala do momentu uzyskania wyniku badania są poddawani izolacji kontaktowej/stanowiskowej. Izolacja pacjenta kontynuowana jest po otrzymaniu wyniku dodatniego. Decyzję o wprowadzeniu izolacji podejmuje lekarz przyjmujący pacjenta do oddziału. Nadzór nad izolacją sprawuje ZKZS. Pacjent izolowany i jego rodzina są informowani o przyczynie i zasadach izolacji. Informacja o kolonizacji lub zakażeniu biologicznym czynnikiem chorobotwórczym jest zawarta w indywidualnej dokumentacji medycznej.

Badania przesiewowe w oddziale zleca lekarz prowadzący/dyżurny przy przyjęciu pacjenta. Badania wykonywane są w Laboratorium Diagnostycznym SPZOZ w Sokołowie Podlaskim, ul. Ks. Bosko 5. Laboratorium jest czynne w godzinach 7.00 do 14.35, dyżury pełnione są całodobowo. Laboratorium przekazuje telefonicznie informację do lekarza dyżurnego i pielęgniarki epidemiologicznej o wyhodowaniu drobnoustrojów alarmowych w ciągu 24 godzin, co skutkuje kontynuacją izolacji lub kohortacji pacjentów. Czas oczekiwania na wynik w formie papierowej wynosi do 48 h. Po otrzymaniu dodatniego wyniku badania lekarz i pielęgniarka w oddziale zakłada kartę drobnoustroju alarmowego i w przypadku wystąpienia objawów – lekarz wypełnia kartę zakażenia. Wszystkie karty są zatwierdzane przez Przewodniczącego Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Rejestry ww. kart są prowadzone przez Pielęgniarkę Epidemiologiczną w formie papierowej oddziałami, chronologicznie dla całego szpitala.

W szpitalu prowadzony jest rejestr pacjentów izolowanych.

Zgodnie z procedurą Izolacja chorych dla pacjentów objętych izolacją dedykowany jest drobny sprzęt, wszystkie procedury wykonywane są jako ostatnie. Wszystkie odpady medyczne oraz bielizna z sal izolacyjnych są traktowane jako zakażne przekazywane w czerwonych workach, w zamykanych pojemnikach do pomieszczenia zbiorczego. Personel używa odzieży ochronnej z krótkim rękawem. Funkcjonuje rejestr odzieży przekazanej do pralni.

W szpitalu Zarządzeniem nr 37/2018 Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaskim z 28.12.2018 r. został powołany Zespół ds. Szpitalnej Polityki Antybiotykowej. Dotychczas nie były prowadzone analizy zużycia antybiotyków w poszczególnych oddziałach.

Od 2014 roku szpital uczestniczy w programie WHO : „Higiena rąk to bezpieczna opieka”. Prowadzane są półroczne analizy zużycia preparatów do dezynfekcji rąk.

W 2023 roku zgłoszono do PPIS w Sokołowie Podlaskim wystąpienie 5 ognisk epidemicznych.

Wśród osób zakażonych w ogniskach znalazło się 17 pacjentów. W 2023 roku nie zanotowano zgonów osób zakażonych w ogniskach.

1. Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii SPZOZ; czynnik chorobotwórczy:

Klebsiella pneumoniae MBL

- ✓ 3 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
 - ✓ Czas trwania ogniska: od 28.12.2022 r. do 01.03.2023 r.
 - ✓ 03.01.2022 r. przeprowadzono kontrolę w związku z wystąpieniem ogniska.
- Nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Oddział Neurologiczny SPZOZ; czynnik chorobotwórczy: *Clostridioides difficile*

- ✓ 3 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
 - ✓ Czas trwania ogniska: od 17.02.2023 do 01.03.2023 r.
 - ✓ 19.01.2022 r. przeprowadzono kontrolę w związku z wystąpieniem ogniska.
- Nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. PCRf VOTUM, Sawice Wieś 19, 08-307 Repki; czynnik chorobotwórczy:

Clostridioides difficile

- ✓ 6 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
 - ✓ Czas trwania ogniska: od 18.01.2023 do 01.02.2023 r.
 - ✓ 02.02.2023 r. przeprowadzono kontrolę w związku z wystąpieniem ogniska.
- Nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii SPZOZ; czynnik chorobotwórczy:

Clostridioides difficile

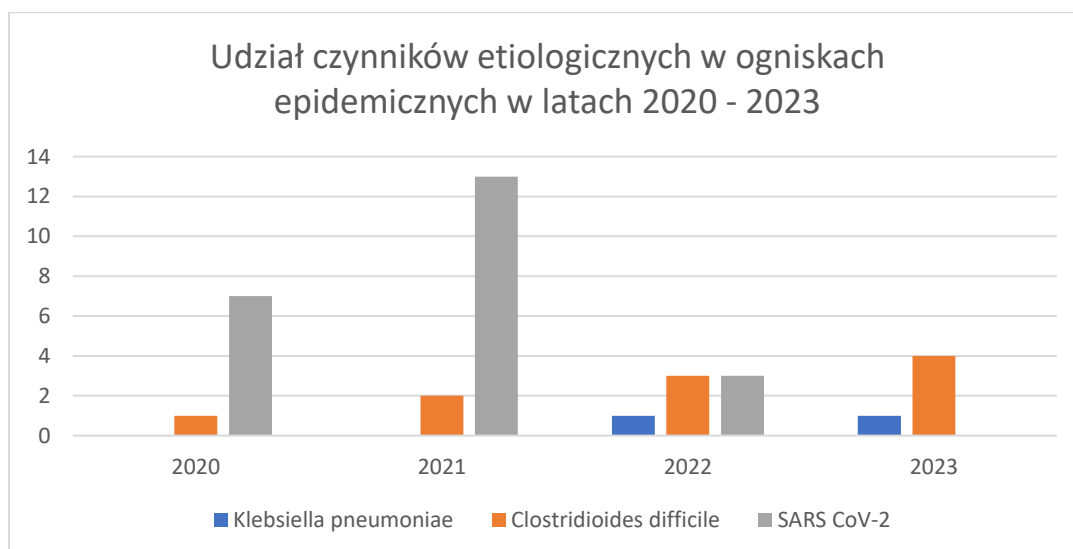
- ✓ 3 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
- ✓ Czas trwania ogniska: od 12.10.2023 r. do 15.11.2023 r.

- ✓ 02.11.2023 r. przeprowadzono kontrolę w związku z wystąpieniem ogniska.
Nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Oddział Neurologiczny SPZOZ; czynnik chorobotwórczy: *Clostridioides difficile*

- ✓ 2 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
- ✓ Czas trwania ogniska: od 09.11.2023 do 25.11.2023 r.
- ✓ 17.11.2022 r. przeprowadzono kontrolę w związku z wystąpieniem ogniska.
Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W przypadku powzięcia podejrzenia wystąpienia ogniska epidemicznego bezzwłocznie podejmowane są działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się ogniska. Działania te raportowane są we wstępnym raporcie o podejrzeniu lub wystąpieniu ogniska epidemicznego. Poza tym pracownicy PSSE pozostają w stałym kontakcie z przedstawicielami podmiotu, w którym wystąpiło ognisko.

W 2023 roku nie wystąpiło żadne ognisko epidemiczne spowodowane wirusem SARS CoV-2. Dominującym patogenem jest obecnie *Clostridioides difficile*. W przypadku każdego ogniska epidemicznego przeprowadzana była kontrola w oddziale. Sprawdzano realizację działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń. Szczegółowo analizowano procedury epidemiologiczne. W 2023 roku nie wydano decyzji administracyjnej w związku z wystąpieniem ognisk epidemicznych.

Realizacja zadań związanych z kontrolą wewnętrzną w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

Podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych na terenie PSSE w Sokołowie Podlaskim posiadają opracowane i wdrożone procedury kontroli wewnętrznej. W 2022 r. postępowanie przedsiębiorców było zgodne z wymogami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dn. 27.05.2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegawczych szerzenia się zakażeń (Dz. U. z 2010 r Nr 100 poz. 646). Przedsiębiorcy prowadzący praktyki lekarskie przeprowadzali kontrole wewnętrzną w zakresie aktualizacji procedur higienicznych, oceny zgodności postępowania z obowiązującymi procedurami. Kontrole wewnętrzną przeprowadzają lekarze prowadzący praktyki. W przychodniach wyznaczana jest osoba lub zespół odpowiedzialny za przeprowadzanie kontroli i prowadzenie dokumentacji. Zakres kontroli zgodny jest z wymogami wynikającymi z rozporządzenia. Podczas każdej kontroli oceniana jest sporządzana dokumentacja dot. kontroli wewnętrznej.

Wdrożenie procedur poekspozycyjnych: w podmiotach leczniczych, prowadzone są rejestry zranień, w przypadku wystąpienia zdarzeń sporządzane są półroczne sprawozdania. Pracownicy są zapoznani z procedurami postępowania w przypadku ekspozycji.

Szkolenia:

- Narada Kierowników Oddziałów Epidemiologii i Kierowników Laboratoriów Mikrobiologii Klinicznej WSSE dot. aktualnych problemów w zakresie nadzoru epidemiologicznego. Organizator – GIS.
- Warsztaty w ramach projektu „*Wzmocnienie nadzoru sanitarno-epidemiologicznego Polski*” nr umowy POWR.07.01.00-00-0008/22.
- Narada pionu epidemiologii (wewnętrzna).

1.3 SZCZEPIENIA OCHRONNE

W 2023 roku szczepienia prowadzone były w 23 punktach szczepień znajdujących się w 2 publicznych (SPZOZ Sokołów Podlaski - 9 punktów szczepień i SPZOZ Węgrów – 1 punkt szczepień) i 11 niepublicznych podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Wykonano 23 kontrole w podmiotach wykonujących szczepienia ochronne. Podczas przeprowadzonych

kontroli w zakresie oceny wykonawstwa szczepień ochronnych nie stwierdzono nieprawidłowości skutkujących wydaniem decyzji administracyjnej bądź nałożeniem mandatu karnego. Kartoteki szczepienne znajdują się u lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, odpowiedzialnych za realizację programu szczepień ochronnych. W ramach obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych prowadzone jest uodpornianie przeciwko: gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, błonicy, tężcowi, krztuścowi, inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus Influenzae* typu b, poliomyelitis, odrze, śwince i różyczce, pneumokokom oraz rotawirusom. W ramach obowiązkowego kalendarza szczepień dzieci z grup ryzyka szczepione są przeciwko ospie wietrznej.

Wykonawstwo szczepień w poszczególnych rocznikach jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Obserwuje się wzrost zainteresowania szczepionkami skojarzonymi, finansowanymi przez rodziców.

Zgodnie z wytycznymi przygotowano zapotrzebowanie na preparaty szczepionkowe na rok 2024. Podczas kontroli zwracano uwagę na przechowywanie i dystrybucję szczepionek oraz wyszczepialność osób podlegających szczepieniom. Informowano pisemnie i ustnie osoby zajmujące się wykonawstwem szczepień o obowiązującym w roku 2023 Programie Szczepień Ochronnych, który uwzględnia szczepienia obowiązkowe i zalecane. Zwrócono uwagę na możliwość wykorzystania do jego realizacji preparatów o wysokim stopniu skojarzenia. W celu wytworzenia i utrzymania odporności u osób poddawanych szczepieniom należy wziąć pod uwagę tzw. cykle szczepień, dawki pierwotne podstawowe i przypominające. Zwracano uwagę na wiek dzieci i młodzieży, którym podawane były poszczególne dawki szczepionek.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna oraz podmioty realizujące świadczenia w zakresie szczepień prowadzą rejestr odczynów poszczepiennych. W 2023 roku na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 4 niepożądane odczyny poszczepienne. Wystąpiły one po podaniu szczepionek Priorix, BCG-10, Synflorix, Hexacima, Rotateq. Wszystkie odczyny zakwalifikowano jako łagodne.

W celu poprawy zabezpieczenia szczepionek zgromadzonych w PSSE przed zmianą warunków ich przechowywania, urządzenia chłodnicze magazynu szczepionek PSSE są wyposażone w dodatkowe, 2 zewnętrzne urządzenia zasilające – UPS, które zapewniają stały i ciągły dopływ energii elektrycznej na wypadek wystąpienia awarii i przerwy w dostawie prądu. Dodatkowo w magazynie szczepionek jest zainstalowana klimatyzacja.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna sprawuje bieżący nadzór nad sposobem przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją

Szczepionek (ESNDS). Przechowywanie i dystrybucja szczepionek odbywa się z zachowaniem zasad łańcucha chłodniczego.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w 2023 r. prowadziła dystrybucję szczepionek zwolnionych z Centralnej Bazy Rezerw, preparatami przeciwko meningokokom z grupy A, B i C, a także preparatami przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B.

W kwietniu 2023 r. włączono się do kampanii Inspekcji Sanitarnej zorganizowanej w związku z Europejskim Tygodniem Szczepień poprzez organizację stoiska informacyjno-edukacyjnego w placówkach przedszkolnych, dystrybucję materiałów edukacyjnych promujących szczepienia ochronne dzieci, propagowanie informacji w social mediach PSSE w Sokołowie Podlaskim.

W okresie lipiec-wrzesień propagowano szczepienia ochronnych podczas ogólnopolskiego projektu „Zdrowe Życie” oraz innych lokalnych imprez poprzez organizację stoiska informacyjno-edukacyjnego.

PSSE w Sokołowie Podlaskim w 2023 roku prowadziła również dystrybucję preparatów szczepionkowych Cervarix i Gardasil 9 do realizacji bezpłatnych szczepień przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV) w ramach powszechnego programu szczepień realizującego założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030.

W związku z koniecznością wzmożenia nadzoru nad *poliomyelitis* z uwagi na wykrywanie w ściekach wirusów polio pochodzenia szczepionkowego, przypominano pisemnie podmiotom leczniczym o zasadach zgłaszania i pobierania próbek do badań od przypadków OPW oraz o konieczności podjęcia działań mających na celu uzupełnienie/realizację szczepień dzieci przeciw polio oraz podjęcie stosownych działań w stosunku do opiekunów prawnych, którzy odmawiają realizacji szczepień ochronnych.

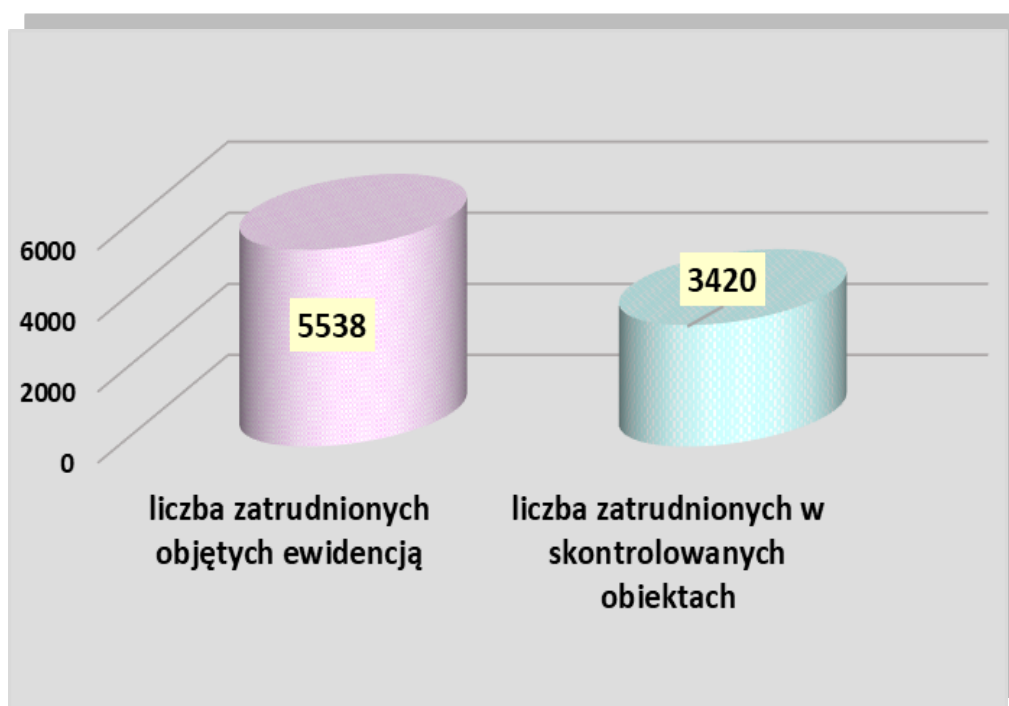
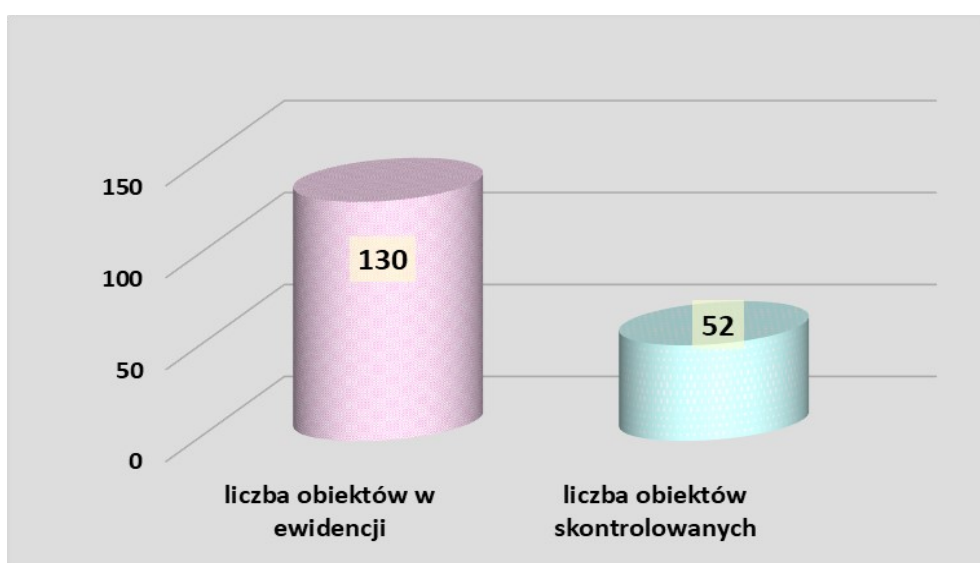
Z uwagi na narastający ruch przeciwników szczepień poziom zaszczepienia dzieci w 3 r.ż., które przyjęły trzy dawki szczepionki przeciwko poliomyelitis spada. Konieczne jest utrzymanie jednolicie wysokiego poziomu zaszczepienia w całym kraju, aby zminimalizować konsekwencje w przypadku zawleczenia wirusa polio do Polski.

HIGIENA PRACY

Nadzór bieżący

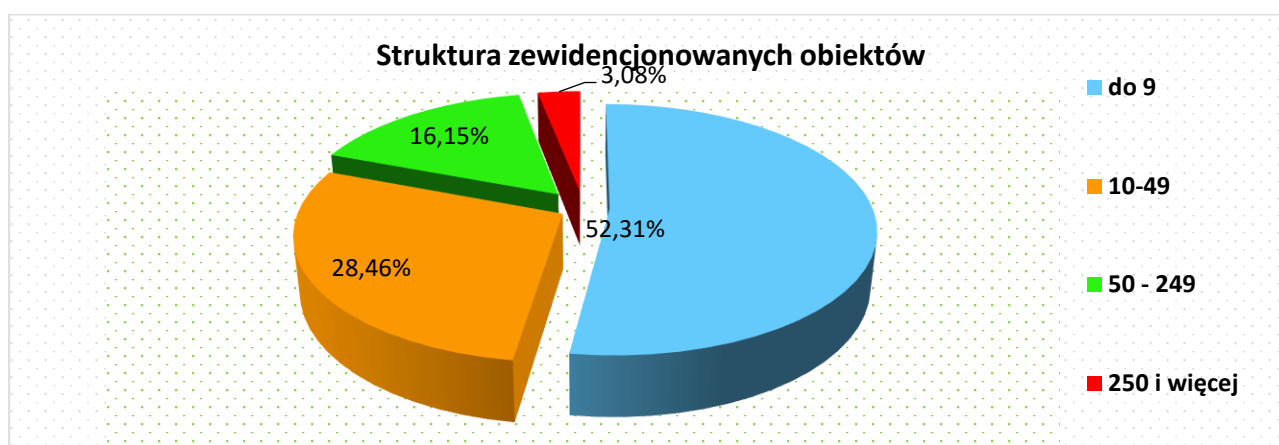
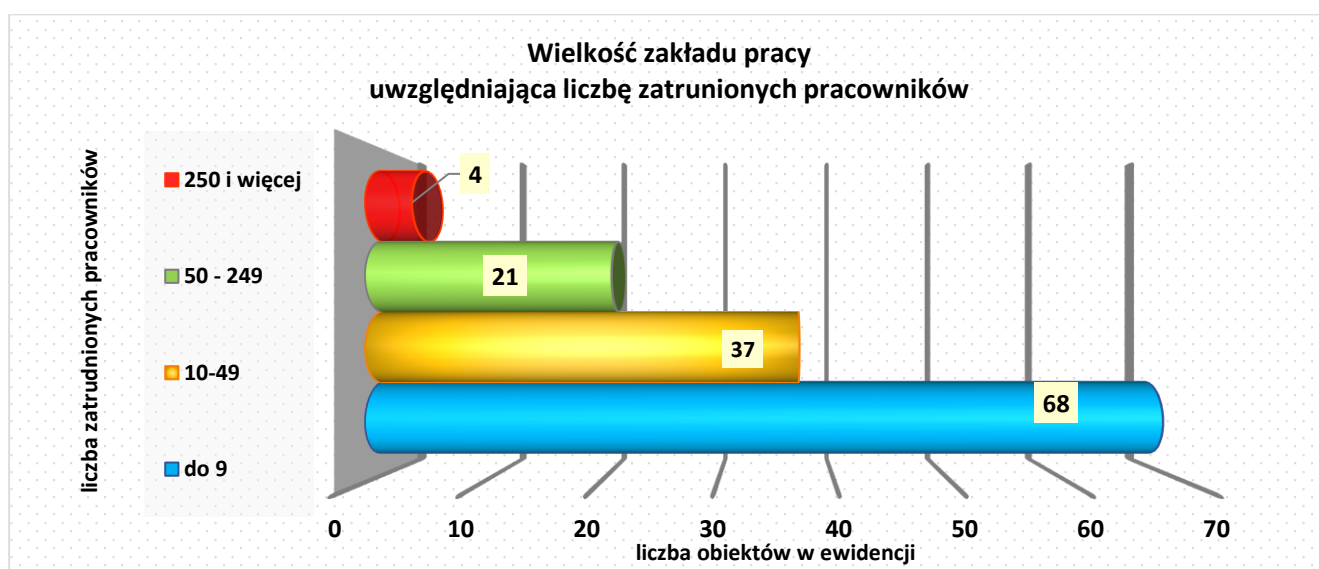
Higiena Pracy w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej wykonuje swoje zadania przede wszystkim poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, prowadzenie postępowań w sprawach chorób zawodowych oraz kontrole chemikaliów, w tym produktów biobójczych, kosmetyków, detergentów i prekursorów narkotyków kat. 2 i 3.

Realizując powyższe zgađnienia, w 2023 r. zewidencjonowano 130 zakłady pracy, zatrudniających 5538 pracowników (w roku 2022 zewidencjonowano 131 zakłady, zatrudniające 5756 pracowników). Przeprowadzono 55 kontroli w 52 obiektach. Nadzorem objęto 40,00% zewidencjonowanych zakładów pracy, zatrudniających 61,76% pracowników.

Spośród zewidencjonowanych zakładów, przeważają zakłady małe, zatrudniające do 49 pracowników. W 2023 roku było ich 105, co stanowi 80,77% ogółu jednostek będących w ewidencji. Zakłady zatrudniające od 50-249 pracowników stanowiły 16,15% natomiast zakłady zatrudniające powyżej 250 stanowiły 3,08% ogółu zewidencjonowanych podmiotów gospodarczych. Szczegółowe informacje dotyczące podmiotów gospodarczych z podziałem na liczbę zatrudnionych pracowników, przedstawia poniższa tabela oraz wykresy.

Liczba zatrudnionych pracowników	do 9	10-49	50-249	250 i więcej
Liczba obiektów w ewidencji	68	37	21	4
Udział %	52,31%	28,46%	16,15%	3,08%

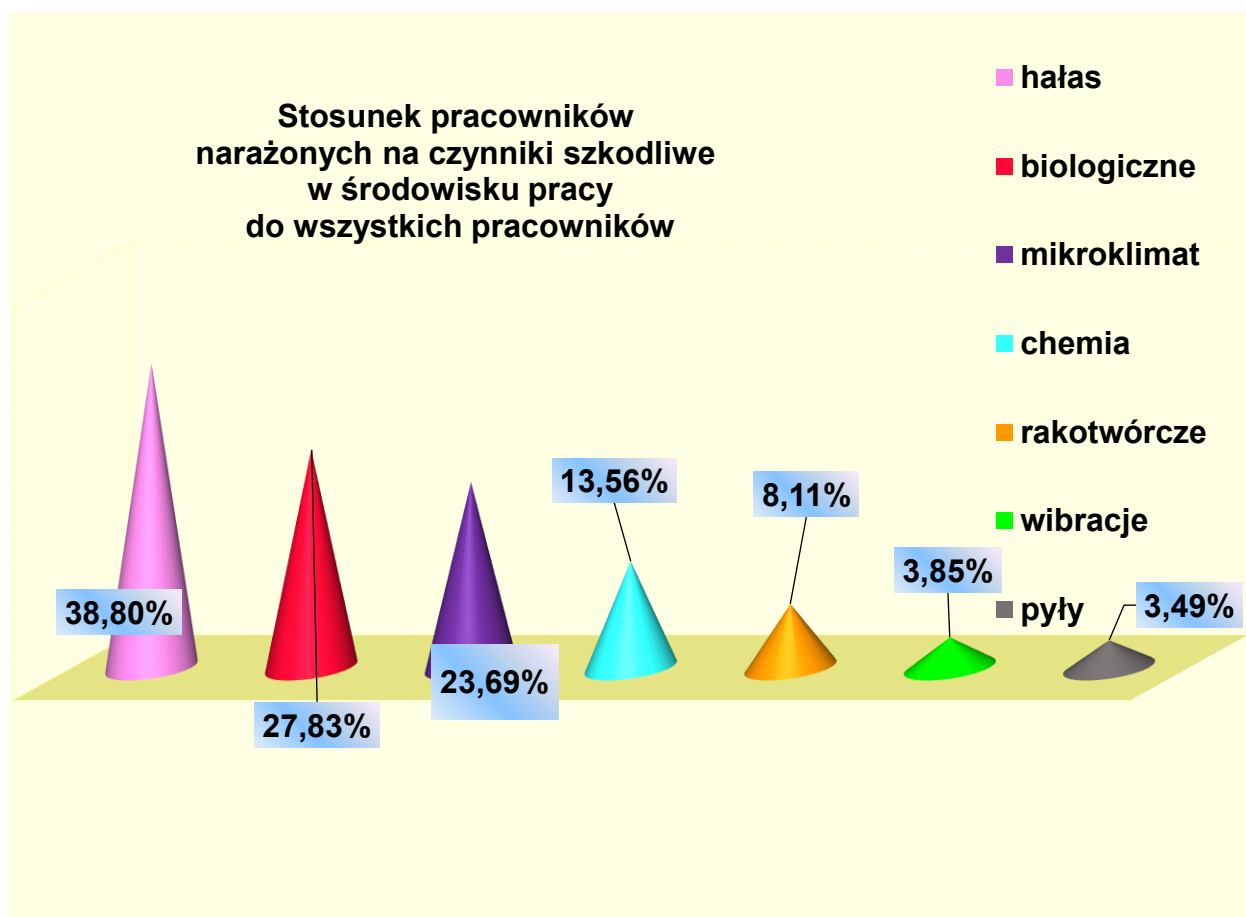

Liczba zakładów pracy będących pod nadzorem Higieny Pracy PSSE w Sokołowie Podlaskim
(działy wg PKD - stan na 31.12.2023 r.)

PKD	Rodzaj działalności	Liczba zatrudnionych objętych ewidencją	Liczba zakładów pracy w ewidencji	Liczba zatrudnionych w skontrolowanych obiektach	Liczba zakładów pracy skontrolowanych
02	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	38	1	-	-
10	Produkcja artykułów spożywczych	2387	18	2113	7
15	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	9	1	-	-
16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli: produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	79	5	23	2
17	Produkcja opakowań z papieru i tektury	60	1	-	-
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	193	4	167	2
28	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowanych	67	1	-	-
31	Produkcja mebli	183	3	-	-
33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	92	1	92	1
37	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	137	1	137	1
38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów, odzysk surowców	124	3	107	1
39	Działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	3	1	-	-
41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków.	14	1	-	-
42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	13	1	-	-
45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	146	6	-	-
46	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	77	4	62	1
47	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	222	24	89	7
49	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	192	2	192	2
71	Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	46	6	33	3
81	Działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach	53	1	-	-
84	Porządek i bezpieczeństwo publiczne, ochrona przeciwpożarowa	178	3	178	3
85	Edukacja	7	1	7	1
86	Opieka zdrowotna	1053	18	159	7
87	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem	114	2	44	1
93	Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	22	3	3	2
96	Pranie i czyszczenie wyrobów włókienniczych i futrzarskich. Pogrzeby, prosektorium	29	18	14	11
Razem		5538	130	3420	52

Z analizy narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zewidencjonowanych w 2023 roku obiektach wynika, że najwięcej pracowników narażonych jest na hałas – jest ich 2149, następnie na czynniki biologiczne – 1541, mikroklimat – 1312, czynniki chemiczne – 751, czynniki rakotwórcze lub mutagenne – 457, wibracje – 213 oraz pyły – 193.

Niniejszy wykres odzwierciedla stosunek pracowników narażonych na działanie ww. czynników szkodliwych w środowisku pracy do wszystkich pracowników.

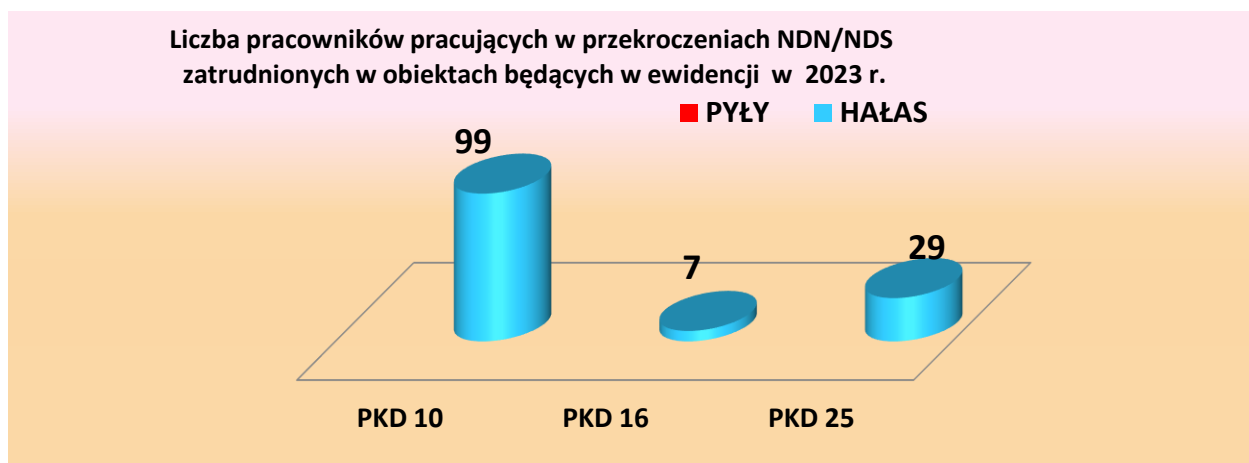
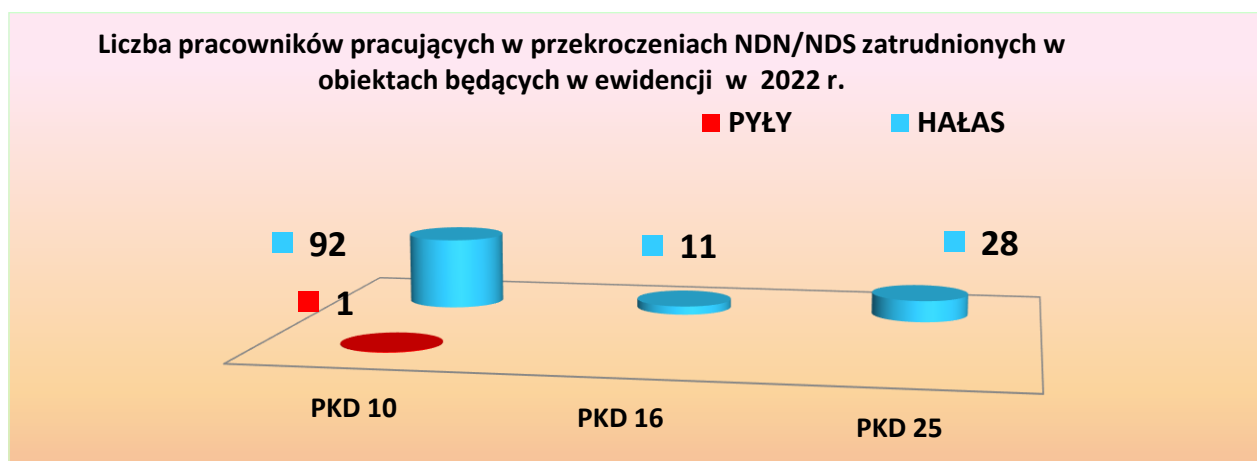

W 4 zakładach pracy stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu.

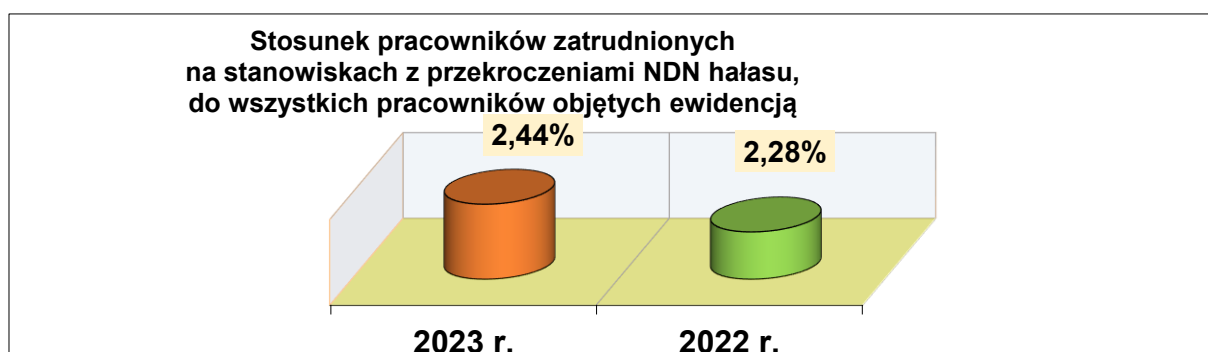
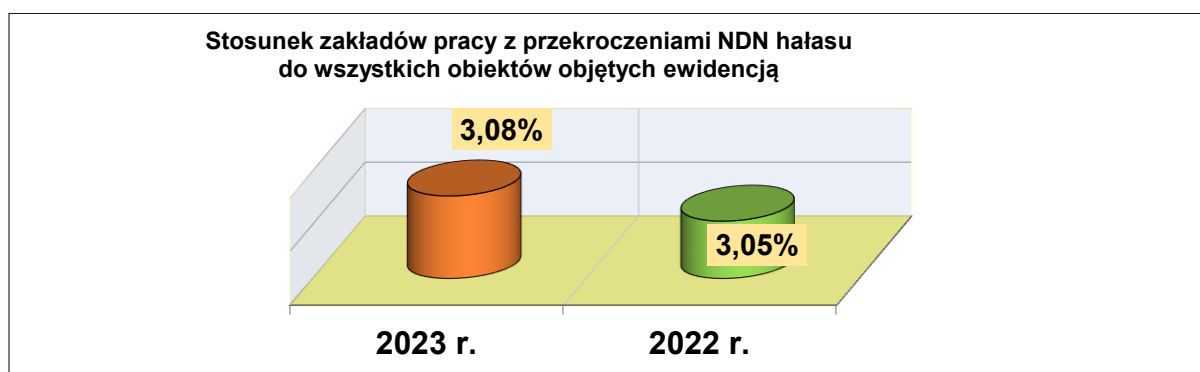
W 2023 r. w narażaniu na ponadnormatywny hałas pracowało 135 pracowników (w stosunku do 2022 r. liczba ta wzrosła o 4 osoby – ze 131 do 135). Poprawie uległy warunki pracy w zakresie pyłów. W 2022 r. – 1 pracownik narażony był ponadnormatywne stężenie pyłów mąki, natomiast w 2023 r. nie stwierdzono przekroczeń w tym zakresie.

Zestawienie zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia w 2023 r.

PKD	Rodzaj działalności	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach w 2023 r. NDN hałasu
10	Produkcja artykułów spożywczych	2	99
16	Produkcja wyrobów z drewna	1	7
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	1	29
Razem		4	135

Poniższe wykresy przedstawiają stosunek pracowników zatrudnionych na stanowiskach z przekroczeniami NDN hałasu, do wszystkich pracowników objętych ewidencją oraz stosunek zakładów pracy z przekroczeniami NDN hałasu, do wszystkich zewidencjonowanych obiektów.

Zakłady pracy, w których podczas badań środowiska pracy, stwierdzono przekroczenie NDN dla hałasu, sporządzono i wdrożono w życie programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia niekorzystnych skutków hałasu na zdrowie człowieka. Najwięcej pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których przekroczona jest dopuszczalna wartość hałasu znajduje się w branży spożywczej (99 pracowników). Spowodowane to jest faktem, że stanowiska pracy zlokalizowane są w pomieszczeniach, które muszą spełniać wymagania higieniczne i sanitarne, tzn. ściany i podłogi wykonane są z materiałów nienasiąkliwych, łatwo zmywalnych i nie ma możliwości zastosowania materiałów przystosowanych do tłumienia dźwięku. Ponadto, w celu zwiększenia wydajności zakłady wyposażane są w coraz większą liczbę urządzeń, które nie mogą być obudowywane, ze względu na spełnieniu wymogów systemów jakości. Ściany pomieszczeń muszą stanowić również dobrą izolację termiczną.

We wszystkich zakładach pracownicy zostali wyposażeni w odpowiednio dobrane ochronniki słuchu, których stosowanie jest nadzorowane i skutecznie egzekwowane przez pracodawcę.

Pracownicy objęci są profilaktyczną opieką lekarską przez uprawnionych lekarzy medycyny pracy, na podstawie zawartych umów. Ponadto tam, gdzie to możliwe następuje rotacja pracowników na stanowiskach pracy oraz robione są przerwy w pracy.

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

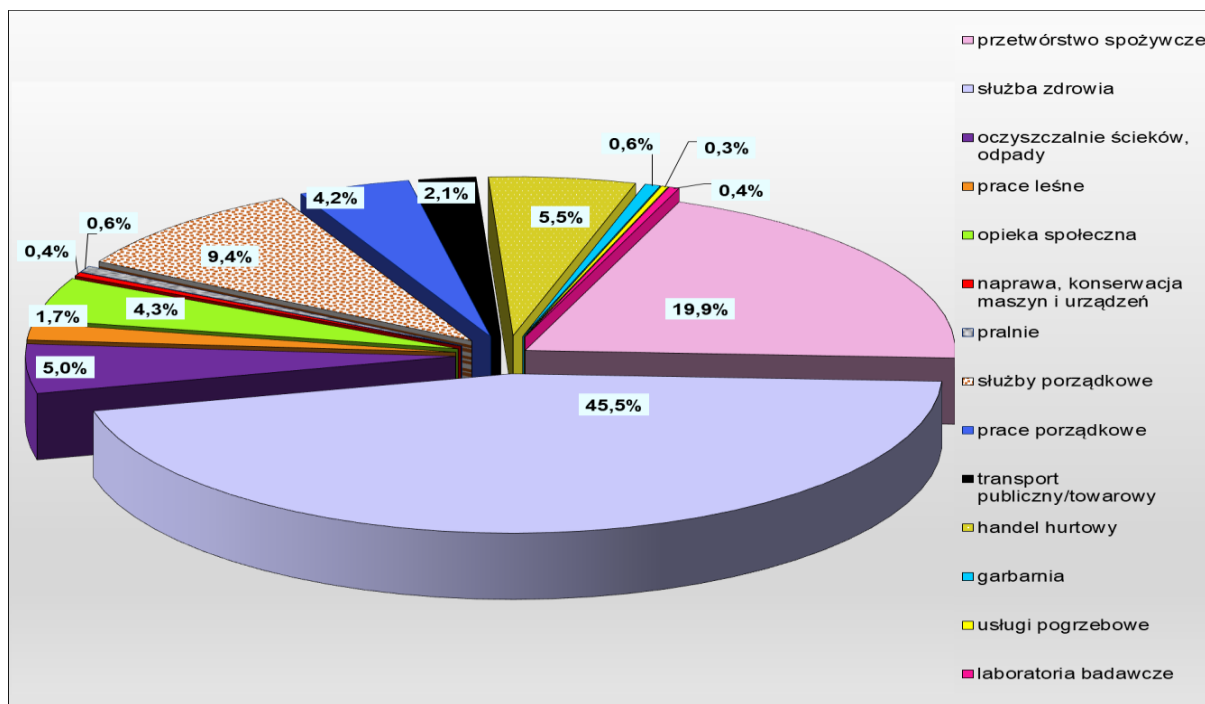
Podczas kontroli przeprowadzonych w 2023 r. nie stwierdzono nieprawidłowości. W związku z powyższym nie prowadzono postępowania administracyjno-egzekucyjnego. Nie wystawiono decyzji administracyjnych ani płatniczych. Nie wydano także decyzji unieruchamiających zakłady, oddziały lub stanowiska pracy.

Czynniki biologiczne

Narażenie na czynniki biologiczne w środowisku pracy występuje w 50 obiektach będących w ewidencji Higieny Pracy. Spośród zewidencjonowanych obiektów najwięcej pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zatrudnionych jest w podmiotach leczniczych (701 pracowników) oraz zakładach przetwórstwa spożywczego (307 pracowników). Pozostali pracownicy zatrudnieni są w następujących grupach obiektów: służby porządkowe (Policja, Straż Pożarna – 145), handel hurtowy (85 pracowników), oczyszczalnie ścieków i odpady (77 pracowników), opieka społeczna (67 pracowników), prace porządkowe (65 pracowników), transport publiczny/towarowy (33 pracowników), prace leśne (26 pracowników), pralnie (10), garbarnia (9 pracowników) badania laboratoryjne (6 pracowników) oraz, naprawa, konserwacja urządzeń i maszyn (6 pracowników), usługi pogrzebowe (4 pracowników).

W 2023 r. w niniejszym zakresie przeprowadzono 20 kontroli w 20 obiektach, w których na czynniki biologiczne narażonych było 1000 pracowników. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Poniższy wykres przedstawia stosunek pracowników narażonych na czynniki biologiczne w poszczególnych branżach, do wszystkich pracowników narażonych na czynniki biologiczne zewidencjonowanych w 2023 roku.

Substancje chemiczne i ich mieszaniny

W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, w roku 2023 skontrolowano 37 podmioty spośród 82 zewidencjonowanych, w których stosowane są niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny oraz 9 obiekty (z 28 w ewidencji) zajmujące się wprowadzaniem do obrotu ww. produkty.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Prekursory narkotyków

Pod nadzorem Higieny Pracy znajdują się jeden podmiot wprowadzający do obrotu aceton, będący prekursory narkotyków kategorii 3 oraz 7 obiektów, w których są stosowane prekursory narkotyków kategorii 2 i 3. W 2023 r. przeprowadzono 4 kontrole w obiektach stosujących prekursory w działalności zawodowej.

Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Produkty biobójcze

W ewidencji obiektów prowadzonych przez Higienę Pracy znajduje się 14 dystrybutorów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze oraz 81 podmiotów stosujących produkty biobójcze, głównie do dezynfekcji powierzchni, rąk lub różnego rodzaju sprzętu.

W 2023 roku przeprowadzono łącznie 33 kontroli zarówno u stosujących jak i wprowadzających do obrotu produkty biobójcze. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości

Na terenie powiatu sokołowskiego nie występują podmioty zobowiązane do uzyskania pozwolenia na obrót produktem biobójczymi.

Czynniki rakotwórcze lub mutagenne

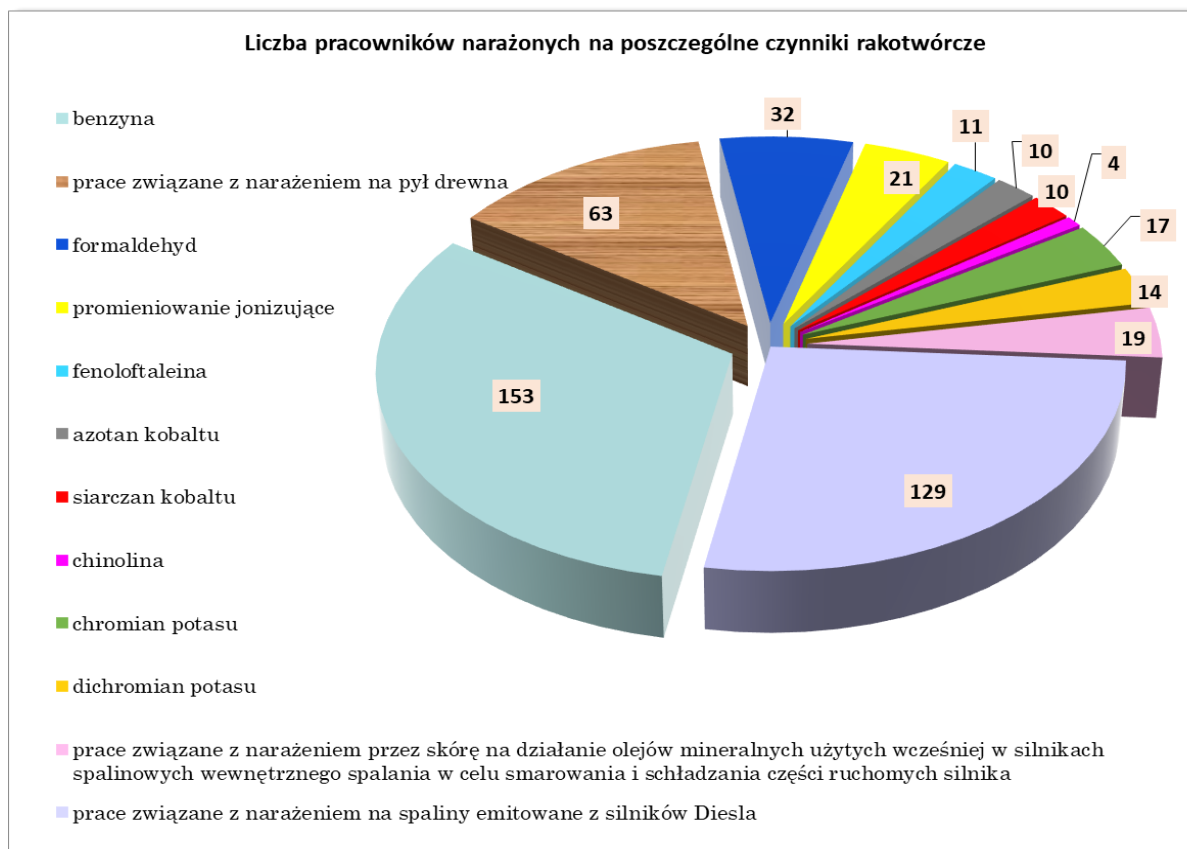
Wykaz substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz obowiązki pracodawców, którego pracownicy narażeni są lub pracują w kontakcie z ww. czynnikami określa *rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2235, z późn. zm.). Na terenie powiatu sokołowskiego występowanie czynników rakotwórczych lub mutagennych na stanowisku pracy stwierdzono w 35 obiektach (w dziewięciu z nich pracownicy narażeni są na więcej niż jeden czynnik).

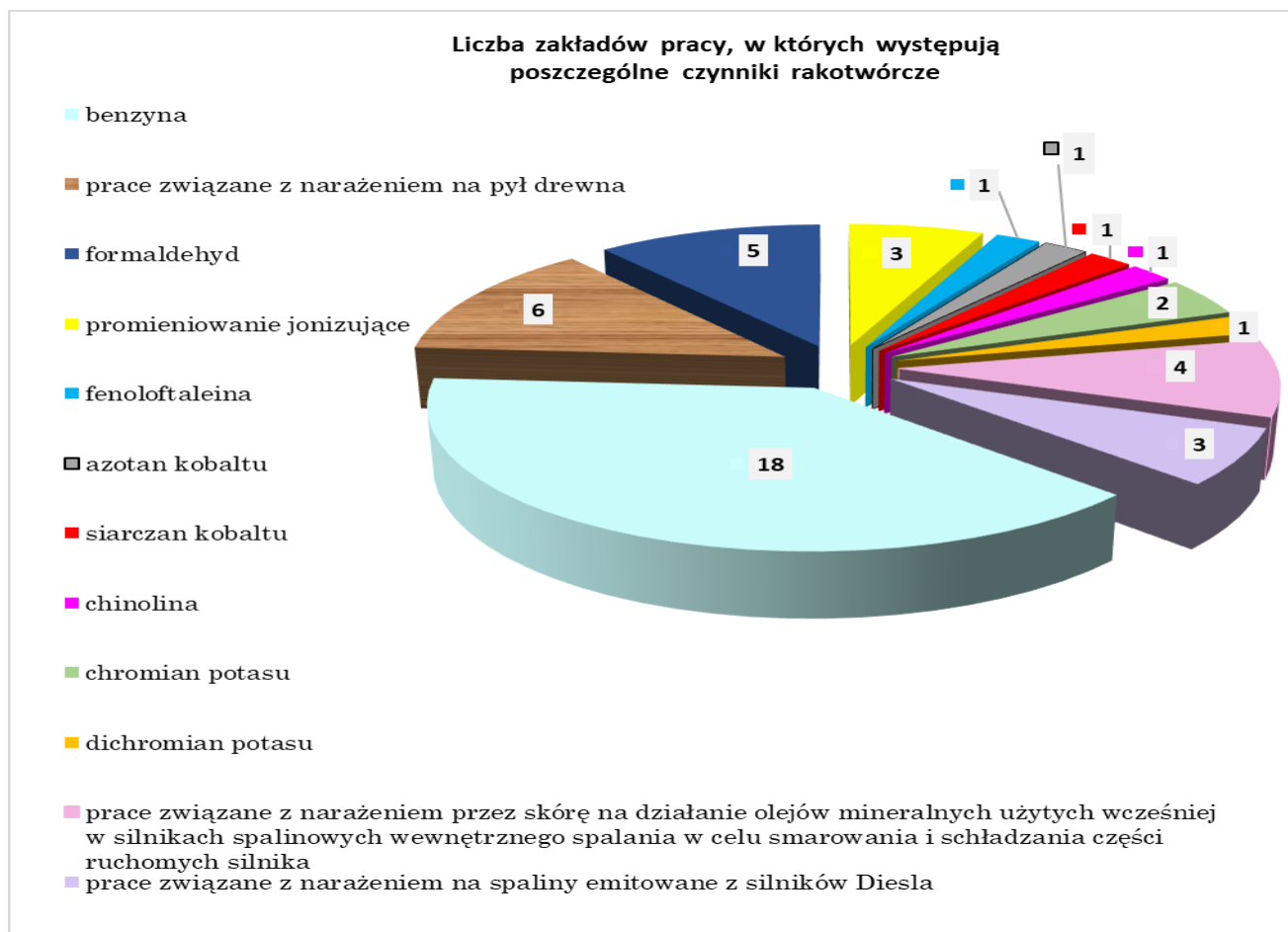
W 2023 r. narażonych na działanie czynników rakotwórczych/mutagennych na stanowiskach pracy było 457 pracowników (pracownik liczony jeden raz niezależnie od liczby czynników, na które jest narażony). Mężczyźni stanowili zdecydowaną większość 82,9% (kobiety – 17,1%).

Biorąc pod uwagę zarówno liczbę zakładów pracy, jak i liczbę narażonych osób, spośród 12 występujących na stanowiskach pracy czynników rakotwórczych (8 substancji chemicznych, 3 procesy technologiczne i promieniowanie jonizujące) najbardziej rozpowszechnione są prace w kontakcie z benzyną. Kolejna liczna grupa, to osoby pracujące w narażeniu na spaliny emitowane z silników Diesla. Pozostali to pracownicy narażeni na pył drewna, pracownicy wykonujące prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych, na promieniowanie jonizujące oraz czynniki chemiczne: formaldehyd fenoloftaleina, chromian potasu, dichromian potasu i chinolina, a także azotan kobaltu, siarczan kobaltu (wykorzystywane w procesie galwanizacji).

W 2023 r. skontrolowano 20 zakładów, zatrudniający 347 pracowników pracujących w kontakcie lub narażeniu na czynniki rakotwórcze lub mutagenne. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w niniejszym zakresie.

Poniższe wykresy przedstawiają liczbę pracowników narażonych działanie poszczególny czynników rakotwórczych oraz liczbę zakładów pracy, w których czynniki te występują.

Stacje Paliw

W ewidencji podmiotów gospodarczych objętych nadzorem w 2023 r. znajdowało się 18 stacji paliw, zatrudniających 113 pracowników. Podczas przeprowadzanych kontroli, oprócz nadzoru nad warunkami pracy, oceniano także spełnianie przez stacje paliw obowiązku posiadania koncesji w zakresie dotyczącym paliw ciekłych, wpisu do rejestru oraz zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych. Łącznie skontrolowano 8 stacji paliw. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Podmioty lecznicze

Higieny Pracy, w 2023 r. zewidencjonowała 18 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w których zatrudnionych jest 1053 pracowników oraz 2 domy pomocy społecznej, zatrudniające 114 pracowników.

W 2023 r. skontrolowano 7 podmioty lecznicze, zatrudniający 720 pracowników oraz 1 dom pomocy społecznej zatrudniający 44 pracowników.

Na terenie powiatu sokołowskiego nie występują obiekty, w których stosowane są cytostatyki. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Choroby zawodowe

W 2023 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokołowie Podlaskim wpłynęło 20 podejrzeń chorób zawodowych (o 12 więcej niż w 2022 r.).

Łącznie sporządzono 20 zbiorczych kart oceny narażenia zawodowego, które wysłane zostały do jednostek orzecznich. W ramach zbierania materiału dowodowego przeprowadzono 27 wizytacji/spotkań.

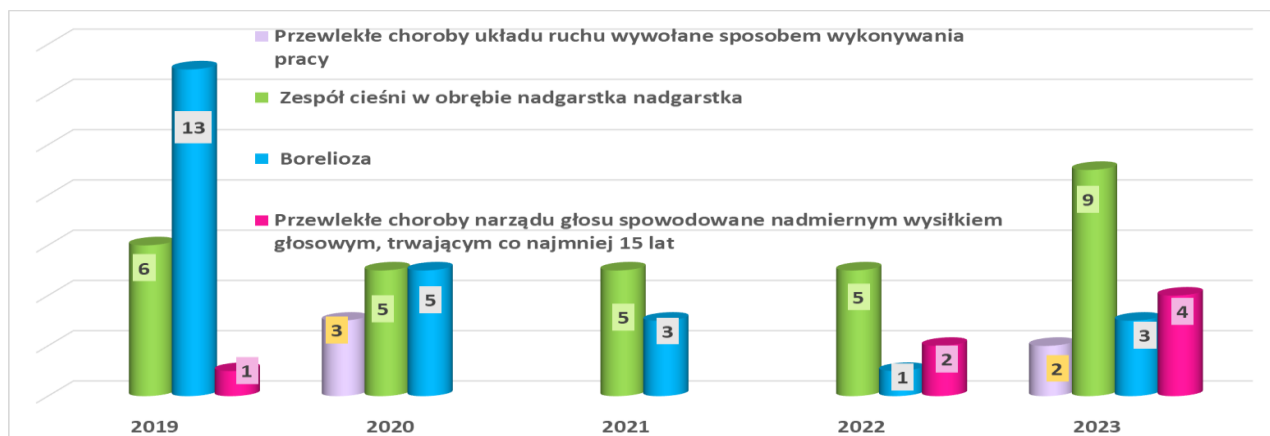
Wystawiono 18 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej. Nie wydano żadnej decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Od żadnej z wydanych w 2023 r. decyzji nie było odwołań.

W 2023 r. stwierdzono cztery jednostki chorobowe:

- zespół cieśni w obrębie nadgarstka, występujący na stanowiskach, na których charakter wykonywanych prac wiązał się z monotypią ruchów ręki o charakterze zginania i prostowania nadgarstka i palców, obciążone dużą ilością powtarzalnych ruchów – 9 decyzji;
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat u nauczycieli – 4 decyzje (3 - niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwałą dysfonią i 1- wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych);
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (borelioza) – 3 decyzje;
- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy – 2 decyzje (1- przewlekłe zapalenie okołostawowe barku i 1-przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej).

Ilość stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2019–2023 przedstawia poniższa tabela i wykres:

Stwierdzona jednostka chorobowa (pozycja w wykazie chorób zawodowych)	2019	2020	2021	2022	2023
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa Borelioza (poz. 26)	13	5	3	1	3
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: Zespół cieśni w obrębie nadgarstka (poz. 20. 1)	6	5	5	5	9
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy (poz. 19)	-	3	-	-	2
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (poz. 15)	1	-	-	2	4
Razem:	20	13	8	8	18

Środki Zastępcze

W 2023 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej nie wpłynęły żadne informacje dotyczące podejrzenia wytwarzania lub/i wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub/i nowych substancji psychoaktywnych.

Detergenty, Kosmetyki

Na terenie powiatu sokołowskiego nie występują producenci kosmetyków, detergentów, środków powierzchniowo czynnych do detergentów ani podmioty zmieniające właściwości detergentu bądź środka powierzchniowo czynnego do detergentu, lub tworzące bądź zmieniające jego oznakowanie. Występują wyłącznie dystrybutorzy oraz stosujący w działalności zawodowej ww. produkty.

Podsumowanie

- W ewidencji obiektów będących pod nadzorem higieny pracy w 2023 r. znajdowało się 130 obiektów, zatrudniające 5.538 pracowników. Przeprowadzono 55 kontroli w 52 obiektach. Nadzorem objęto 3420 pracowników.
- Podczas kontroli, oprócz przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, dotyczących utrzymania należytego stanu pomieszczeń pracy, pomieszczeń higienicznosanitarnych, terenu zakładu pracy oraz warunków zdrowotnych środowiska pracy, kontrolowano także przestrzeganie obowiązków wynikających z ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych, a także przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 oraz stosowanie ich w działalności zawodowej.

Strukturę ocenianych podczas kontroli zagadnień przedstawia poniższy wykres.

HIGIENA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Pod nadzorem Sekcji Higieny Żywności i Żywienia, według stanu na dzień 31.12.2023 r., znajdowało się 1314 obiektów. Zgodnie z Harmonogramem nadzoru nad obiektami PSSE w Sokołowie Podlaskim na 2023 rok zaplanowano 130 kontroli w nadzorowanych obiektach. Nie skontrolowano 16 obiektów ze względu na zakończenie bądź zawieszenie działalności w okresie sprawozdawczym.

Obiekty skontrolowane należą do 5 grup rodzajowych:

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów		Liczba kontroli		Liczba i kwota mandatów		Liczba obiektów niezgodnych z wymaganiami wg arkusza		Liczba pobranych próbek/kwestionowane	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
produkcji żywności	723	507	37	24	1/200	-	-	-	41/0	52/0
obrotu żywnością	453	454	134	91	15/2550	5/550	-	-	222/5	180/1
żywienia zbiorowego otwartego	51	46	40	38	6/1100	6/1000	-	-	-	-
żywienia zbiorowego zamkniętego	73	69	41	37	2/400	-	-	-	-	-
miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	14	12	1	-	-	-	-	-	-	-
razem	1314	1088	259	187	24/4250	11/1750	-	-	263/5	232/1

Zakłady produkcji żywności- są przedmiotem wnikliwych kontroli z powodu dużej zależności pomiędzy stanem sanitarno-technicznym obiektów a bezpieczeństwem zdrowotnym żywności w nich produkowanej. Do tej grupy należą: wytwórnie lodów tradycyjnych (4), automaty do lodów (4), wytwórnie tłuszczów roślinnych (2), piekarnie (6), ciastkarnie (10), zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego (4), przetwórnie owocowo-warzywne (2), zakłady garmazeryjne (1), wytwórnie wyrobów cukierniczych (2), wytwórnie koncentratów spożywczych (2), producenci pierwotni dostawcy bezpośredni i rolniczy handel detaliczny (672), producenci żywności w warunkach domowych (4), inne wytwórnie żywności (10).

Do grupy inne wytwórnie żywności należą: 1 wytwórnia wafli, 2 zakłady konfekcjonowania przypraw, 1 linia plasterkowania wyrobów VEGE w Sokołowskich Zakładach Mięsnych, 1 zakład produkcji liofilizowanych kiełków roślinnych oraz 5 pieczarkarni.

Według arkusza oceny zgodności wszystkie nadzorowane zakłady produkcyjne zostały ocenione jako zgodne z wymaganiami.

W 2023 roku postępowanie administracyjno-nakazowe prowadzono w 1 piekarni odnośnie poprawy stanu techniczno – sanitarnego pomieszczeń produkcyjnych. Postępowanie mandatowe prowadzono w 1 piekarni. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł., za brak aktualnych orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników.

Do badań laboratoryjnych pobrano w tej grupie obiektów łącznie 41 próbek żywności, w tym:

- 10 próbek ciast z kremami w ciastkarniach do oceny poziomu zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- 5 próbek lodów w wytwórniach lodów tradycyjnych do oceny poziomu zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- 2 próbki ciastek i 1 próbkę mąki w piekarniach do oceny poziomu zawartości mykotoksyn i alkaloidów sporyszu,
- 4 próbki ziaren zbóż konsumpcyjnych w zakładach zbożowych do oceny poziomu zawartości pestycydów (3 próbki pszenicy) oraz zawartości mykotoksyn i alkaloidów sporyszu (1 próbka żyta),
- 10 próbek importowanych naturalnych przypraw w zakładach koncentratów spożywczych do oceny poziomu zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- 2 próbki ziarna żyta, 1 próbkę ziemniaków i 1 próbkę owoców śliwki od producentów pierwotnych do badań na zawartość pestycydów,

- 2 próbki oleju rzepakowego do badań zawartości 3 -MCPD, 2 próbki do badań zawartość kwasu erukowego oraz 1 próbkę ziarna rzepaku do badań na zawartość GMO w wytwórniach tłuszczów roślinnych. Żadnej próbki nie kwestionowano.

W roku 2023 w tej grupie obiektów 3 producentów eksportowało na szeroką skalę swoje produkty do krajów spoza Unii Europejskiej, tj. do Ukrainy, Chin, Jordanii, Australii i Kanady. Łącznie wydano 65 świadectw eksportowych.

W okresie sprawozdawczym znacząco wzrosła również liczba producentów pierwotnych, głównie rzepaku, co było związane z rozpoczęciem pełnej produkcji olejów roślinnych do celów spożywczych przez jeden podmiot działający na terenie powiatu sokołowskiego.

Obiekty obrotu żywnością - w ewidencji znajdują się: 132 sklepy spożywcze, w tym 15 supermarketów, 2 kioski szkolne, 16 aptek, 10 magazynów hurtowych, 75 obiektów ruchomych i tymczasowych (handel obwoźny), 141 środków transportu, 77 innych obiektów obrotu żywnością (punkty sprzedaży na stacjach paliw, saloniki prasowe, kluby fitness, punkty skupu świeżych owoców i warzyw, urządzenia dystrybucyjne).

Według arkusza oceny stanu sanitarnego zakładów obrotu żywnością wszystkie oceniono jako zgodne z wymaganiami.

Postępowanie administracyjno-nakazowe prowadzono w 3 sklepach spożywczych odnośnie poprawy stanu techniczno-sanitarnego powierzchni oraz sprzętu. W dwóch przypadkach zalecenia wykonano. W trzecim przypadku termin wykonania wyznaczono na 2024 rok.

Postępowanie mandatowe prowadzono w 9 sklepach spożywczych oraz w 4 supermarketach. Łącznie nałożono 15 mandatów, w tym: 4 za sprzedaż środków spożywczych przeterminowanych, w 9 przypadkach za brak higieny (m.in. brak możliwości higienicznego mycia rąk, brak zabezpieczenia żywności przed wtórnym zanieczyszczeniem, zły stan sanitarno-porządkowy urządzeń chłodniczych) oraz w 2 przypadkach za brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych.

W przypadku jednego kiosku szkolnego w trybie art. 103 ust. 1 pkt. 8 i art. 104 ust. 1 Ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia skierowano do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie wniosek o wymierzenie kary pieniężnej za sprzedaż w jednostce systemu oświaty środków spożywczych innych niż objęte grupami środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży określonymi w przepisach zawartych w rozporządzenia Ministra Zdrowia

z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Wniosek został rozpatrzony. Nałożono na właściciela kiosku karę pieniężną w wysokości 1.000 zł.

W ramach planowanej urzędowej kontroli żywności i monitoringu krajowego celem sprawdzenia jakości zdrowotnej żywności oferowanej klientowi w 2023 roku pobrano 33 próbki w sklepach spożywczych, 7 w innych obiektach obrotu żywnością, 32 w magazynach hurtowych oraz 153 próbki w supermarketach. Próbkę pobierano do badań w kierunkach:

- zawartość metali szkodliwych dla zdrowia,
- zawartość substancji dodatkowych,
- zawartość azotanów,
- zawartość pestycydów,
- zawartość kwasu erukowego,
- ocena parametrów mikrobiologicznych.

Zakwestionowano 5 próbek fileta z piersi kurczaka klasa A, pobranego w supermarkecie, ze względu na obecność Salmonella w 5 z 5 próbek.

Obiekty żywienia zbiorowego otwartego – w ewidencji w 2023 roku było 51 obiektów, w tym: 22 zakłady żywienia zbiorowego otwartego oraz 24 zakłady małej gastronomii i 5 gospodarstw agroturystycznych. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego to restauracje prowadzące produkcję dań od surowca do gotowej potrawy, podawanych w naczyniach wielokrotnego użytku. Prawie wszystkie oferują swoje wyroby „na wynos”, z własnym transportem do klienta. W grupie zakładów małej gastronomii przeważają obiekty o niewielkiej powierzchni produkcyjnej, gdzie działalność polega na sporządzaniu dań w oparciu o półprodukty (mrożonki) lub produkty gotowe, podawanych w naczyniach jednorazowego użytku. W tej grupie znajduje się 7 obiektów oferujących dania kuchni orientalnej (kebab – 5, sushi – 1, kuchnia chińska – 1).

Zarejestrowane gospodarstwa agroturystyczne organizują wypoczynek dla dzieci i młodzieży w formie obozów z pełnym wyżywieniem. Obiekty kontrolowane każdorazowo po zgłoszeniu obozu, w trakcie jego trwania.

W grupie zakładów żywienia zbiorowego otwartego tylko cztery obiekty oceniono według arkusza oceny jako zakłady wysokiego ryzyka. Pozostałe oceniono jako zakłady średniego lub niskiego ryzyka.

W 2023 roku w tej grupie obiektów nałożono 6 mandatów karnych. W 4 przypadkach za brak bieżącej czystości podczas sporządzania potraw oraz w 2 przypadku za brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych.

Postępowanie administracyjno-nakazowe prowadzono w 1 obiekcie odnośnie poprawy stanu techniczno-sanitarnego. Zalecenia w roku sprawozdawczym wykonano.

Wszystkie nadzorowane obiekty posiadają wdrożone zasady GHP/GMP oraz system HACCP.

Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego – 73 obiekty dostępnych dla określonych grup konsumentów, tj.:

- 1 blok żywienia w szpitalach w systemie cateringowym,
- 3 bloki żywienia w domach opieki społecznej,
- 7 stołówek w żłobkach, w tym 6 w systemie cateringowym,
- 24 stołówki szkolne, w tym: 6 stołówek z żywieniem w systemie cateringowym,
- 1 stołówka w internacie,
- 4 stołówki na obozach, w tym 2 z żywieniem w systemie cateringowym,
- 16 stołówek przedszkolnych, w tym: 7 stołówek z żywieniem w systemie cateringowym,
- 1 stołówka w domu dziecka,
- 13 innych zakładów żywienia, w tym: 9 sal bankietowych, 1 punkt sporządzania śniadań w obiekcie hotelarskim, 1 obiekt hotelarsko-gastronomiczny zajmujący się organizacją zamkniętych imprez okolicznościowych z wyżywieniem, 1 blok żywienia Caritas - prowadzący organizację wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży oraz żywienie uczestników terapii zajęciowych, 1 całodobowy zakład rehabilitacji,
- 3 zakłady usług cateringowych, jeden prowadzący produkcję wyrobów garmażeryjnych mącznych (pierogi, pyzy, kluski śląskie, itp.) na zamówienia indywidualnych odbiorców, sporadycznie dostarczane do sklepów, drugi to stołówka produkująca posiłki regeneracyjne dla innego zakładu produkcyjnego oraz dania i ciasta na indywidualne zamówienia, trzeci podmiot świadczy usługi cateringowe na zlecenia.

W większości przypadków są to obiekty dobre pod względem techniczno-sanitarnym. Z roku na rok rośnie liczba stołówek w systemie cateringowym, serwujących dania wyprodukowane przez firmy zewnętrzne.

Wszystkie obiekty według arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono jako zgodne z wymaganiami i posiadają wdrożone zasady GHP/GMP oraz system HACCP.

W 2023 roku wydano 1 decyzję administracyjną odnośnie poprawy stanu techniczno-sanitarnego jednej stołówki na koloniach. W tym samym obiekcie nałożono również mandaty karne za brak higieny przy sporządzaniu posiłków oraz brak aktualnego orzeczenia lekarskiego do celów sanitarno-epidemiologicznych osoby sporządzającej posiłki

Na podstawie art. 103 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r., poz. 1448) skierowano do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie wniosek o ukaranie jednego przedsiębiorcy za prowadzenie działalności w zakresie całodziennego wyżywienia dzieci uczestniczących w obozach jeździeckich – śniadanie, obiad, podwieczorek i kolacja, produkcja potraw od surowca do gotowej potrawy, podawanych w naczyniach wielokrotnego użytku bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności. Wniosek został rozpatrzony. Nałożono na właściciela karę pieniężną w wysokości 1.000 zł.

W przypadku placówek oświatowych jadłospisy oceniano pod kątem zgodności z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. W placówkach szkolnych i przedszkolnych dużo uwagi poświęcano realizacji wymagań rozporządzenia, szczególnie w kwestii jakie środki spożywcze spełniają kryteria ww. przepisu. Ocenę przeprowadzono w 10 stołówkach szkolnych, w 8 stołówkach przedszkolnych oraz w 1 bursie międzyszkolnej.

Najczęściej powtarzające się nieprawidłowości to:

- w przedszkolach

- 1.brak co najmniej w dwóch posiłkach porcji warzyw – 3 przypadki,
2. brak co najmniej dwóch porcji warzyw – 2 przypadki,
- 3.brak porcji mleka - 1 przypadek,
- 4.brak porcji ryby - 1 przypadek,
- 5.brak potraw z nasion roślin strączkowych – 1 przypadek,
6. brak co najmniej 1 porcji owoców – 1 przypadek,

- w szkołach

- 1.brak potraw z nasion roślin strączkowych - 3 przypadki,
- 2.brak porcji warzyw do obiadu - 2 przypadki,
- 3.brak warzyw lub owoców w każdym posiłku – 1 przypadek,
- 4.brak co najmniej 1 porcji produktów zbożowych – 1 przypadek,

5. więcej niż 2 porcje potraw smażonych w analizowanym jadłospisie (5 dni) – 1 przypadek,
6. brak porcji ryby – 1 przypadek,

-w bursie

1. brak potraw z nasion roślin strączkowych - 1 przypadek,
2. brak porcji warzyw do obiadu – 1 przypadek.

Uwagi i zalecenia przekazywano osobom odpowiedzialnym za prowadzenie placówek.

W roku 2023 w placówkach żywienia zbiorowego zarówno otwartego, jak i zamkniętego, podobnie jak w latach ubiegłych, podczas kontroli koncentrowano się również na zagadnieniach związanych z wymaganiami w zakresie przekazywania konsumentom informacji dotyczących sporządzanych potraw, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o substancjach alergennych, zawartych w serwowanych posiłkach, zgodnie z zapisami art. 44 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L 304 z dn. 22.11.2011 r. ze zm.) oraz § 19 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r., poz. 29, z późn.zm.). Uwagi wniesiono w 2 stołówkach szkolnych, tj: brak wyróżnienia alergenów w składzie w obu przypadkach oraz brak składu produktów złożonych w jednym przypadku.

Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością - na nadzorowanym terenie nie ma wytwórni, importerów bądź hurtowników materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2023 roku w ewidencji ujęto 14 sklepów ze sprzętem gospodarstwa domowego. Nie planowano żadnych kontroli. Przeprowadzono 1 kontrolę w ramach systemu RASFF. Nie pobierano również próbek do badań laboratoryjnych.

W ramach prowadzonej działalności kontrolnej w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności:

Nie wstrzymano działalności w żadnym obiekcie.

Nie skierowano wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego.

Nie zarejestrowano ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych.

Skierowano 2 wnioski o ukaranie do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie.

Wydano 160 decyzji administracyjnych, w tym 6 nakazowych, 37 decyzji zmieniających, 69 decyzji płatniczych oraz 48 decyzji zatwierdzających.

Łącznie przeprowadzono w 2023 roku 259 kontroli obiektów żywnościowo-żywnościowych, w tym:

- a. 112 kontroli kompleksowych,
- b. 10 kontroli sprawdzających,
- c. 42 kontrole interwencyjne, w tym:
 - 30 w ramach systemu RASFF,
 - 8 w związku ze skargami konsumentów,
 - 3 w związku z wycofywaniem z obrotu produktów nie objętych powiadomieniem w ramach RASFF,
 - 1 w związku z działaniami podejmowanymi przez Krajową Administrację Skarbową dot. importu pszenicy z Ukrainy,
- d. 95 kontroli tematycznych, w tym:
 - 55 w związku ze złożeniem wniosku o zatwierdzenie lub wpis do rejestru zakładów bądź w związku z rozszerzeniem działalności,
 - 12 w związku z remontami bloków żywienia w szkołach i przedszkolach,
 - 18 w ramach akcji „Bezpieczne Lato 2023”,
 - 3 w ramach akcji „Bezpieczne Ferie 2023”,
 - 4 w ramach wzmożonego nadzoru nad produkcją i sprzedażą bezpośrednią owoców miękkich,
 - 2 w związku z przetwórstwem owoców miękkich, pochodzących z Ukrainy,
 - 1 w ramach wspólnych kontroli z IOS.

W roku sprawozdawczym wpłynęło 12 interwencji od ludności w formie telefonicznej (6), listownie (3) i pocztą elektroniczną (3). Przedmiotem interwencji były:

- w 3 przypadkach niewłaściwa jakość zdrowotna wyrobów gotowych, wyprodukowanych przez producentów z terenu powiatu sokołowskiego, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego zarzutów nie potwierdzono,
- w 2 przypadkach niewłaściwe warunki przy pozyskiwaniu mleka w gospodarstwie rolnym, ze względu na właściwość rzeczową i miejscową interwencje przekazano do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sokołowie Podlaskim,

- w 1 przypadku wprowadzanie do obrotu środka spożywczego zafałszowanego (brak zadeklarowanej zawartości węglowodanów) przez importera z terenu powiatu, przeprowadzono postępowanie wyjaśniające, zarzuty potwierdzono,
- w 2 przypadkach prowadzenie działalności bez wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w obu przypadkach podjęto czynności kontrolne, w 1 przypadku zarzuty potwierdzono,
- w 3 przypadkach wprowadzanie do obrotu przeterminowanej żywności, wszystkie uznano za zasadne,
- w 1 przypadku przechowywanie surowych produktów mięsnych w niewłaściwej temperaturze, zarzuty potwierdzono.

W ramach funkcjonowania systemu RASFF przeprowadzono postępowanie wyjaśniające dotyczące produktów objętych powiadomieniami alarmowymi i informacyjnymi:

- Herbatniki Petit Beurre Apetitki kwestionowane ze względu na przekroczenie poziomu odniesienia dla obecności akryloamidu, wyprodukowane w Rumunii, brak w obrocie,
- Popcorn ziarno Helio kwestionowany ze względu na wysoki poziom alkaloidów tropanowych, kraj pochodzenia Argentyna, wycofano z obrotu 52 sztuki,
- Herbata Loyd Earl Gray, kwestionowana ze względu na wysoki poziom alkaloidów tropanowych, wyprodukowana w Polsce, wycofano z obrotu 14 sztuk,
- Popcorn Rainbow Kolorowe prażone ziarna kukurydzy o smaku owoców w polewie cukrowej z Ukrainy, kwestionowane ze względu na ponadnormatywną zawartość barwnika E 110, niezadeklarowanego w składzie produktu, brak w obrocie,
- ziele angielskie ziarno, kraj pochodzenia Meksyk, kwestionowane ze względu na obecność Salmonella Braenderup w 1 z 5 próbek, wycofano z obrotu 12 sztuk,
- parówki "Stówki", kwestionowane ze względu na niezadeklarowaną obecność alergenu (białko soi), wyprodukowane w Polsce, brak w obrocie,
- suplement diety Alliofil Forte, kwestionowany ze względu na napromienianie, wyprodukowany w Polsce, brak w obrocie,
- sezam łuskany Helio z Nigerii, kwestionowany ze względu na obecność Salmonella w 1 z 5 próbek, wycofano z obrotu 178 sztuk,
- ciasto typu zebra z Holandii, kwestionowane ze względu na obecność pleśni, brak w obrocie,
- majeranek suszony z Polski, kwestionowany ze względu na obecność Salmonella Infantis w 1 z 5 próbek, brak w obrocie,

- bez glutenu 100% makaron z kukurydzy, wyprodukowany w Rumunii, kwestionowany ze względu na wykrycie niedeklarowanego na opakowaniu glutenu, brak w obrocie.

Ponadto, ze względu na właściwość miejscową i rzeczową przekazano do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sokołowie Podlaskim powiadomienia dotyczące:

1. Valio PROfeel© protein snack raspberry lactose free, z Finlandii, kwestionowany ze względu na obecność pleśni w produkcie, brak w obrocie,
2. Majoranka (majeranek) z Egiptu, kwestionowany ze względu na wykrycie niedeklarowanego selera, brak w obrocie.

Ze względu na sprawny przebieg procesu wycofywania przez przedsiębiorców kwestionowanych produktów nie było konieczności wszczynania postępowania administracyjnego i wydawania decyzji nakazujących wycofanie z obrotu.

W ramach realizacji zagadnień związanych z misjami urzędu ds. Żywności i Weterynarii KE do rejestru podmiotów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej wpisano 286 nowych producentów pierwotnych (głównie produkujących ziarna rzepaku do celów przetwórczych). Przeprowadzono wspólnie z organami Inspekcji Ochrony Środowiska 1 kontrolę plantacji czarnej porzeczki.

W ramach realizacji zaleceń związanych z wdrażaniem u producentów żywności wymagań rozporządzenia 2073/2005 pobrano do badań mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli żywności do oceny partii wyrobów gotowych próbki w ciastkarniach (10), w wytwórniach lodów tradycyjnych (5) oraz w wytwórniach koncentratów spożywczych (10). Łącznie pobrano 25 próbek do oceny pięciu partii produktów – próbek nie kwestionowano.

W ramach granicznej kontroli sanitarnej żywności w 2023 roku oceniono 65 partii żywności wysyłanej na Ukrainę, do Kanady, Australii, Jordanii i do Chin oraz wydano 23 świadectwa spełnienia wymagań zdrowotnych.

Ponadto przeprowadzono kontrolę graniczną 10 partii środków spożywczych importowanych z Ukrainy (zagęszczone koncentraty soków owocowych).

Powiat sokołowski obejmuje terytorialnie tereny typowo rolnicze. Zatem nie ma tutaj dużych producentów żywności. Raczej są to drobni przedsiębiorcy z produkcją o zasięgu lokalnym i krajowym, w trzech przypadkach o zasięgu międzynarodowym. Znikają małe sklepy

spożywcze. Z dużych sieci handlowych na terenie powiatu znajdują się markety sieci Biedronka (3 obiekty), Netto (1 obiekt), Żabka (4 obiekty), Delikatesy Centrum (2 obiekty), DINO (1 obiekt) oraz sieci lokalne GAMA i TOPAZ.

HIGIENA KOMUNALNA

I. Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia na mocy art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338, z późn. zm.), zgodnie z przepisami:

- ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r. poz. 537, z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W trakcie 2023 r. nadzorem objętych było 15 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę (publicznych), których ujęcia i stacje uzdatniania wody znajdują się na terenie powiatu sokołowskiego oraz 80,72 km sieci wodociągu Paprotnia, którego ujęcie znajduje się na terenie powiatu siedleckiego, 4 indywidualne ujęcia wody podmiotów działających na rynku spożywczym oraz ujęcie własne Szpitala Powiatowego w Sokołowie Podlaskim.

W lipcu 2023 r. włączono do eksploatacji Stację Uzdatniania Wody wodociągu publicznego Jabłonna Lacka z uwagi na zakończenie jej modernizacji (rozpoczęcie modernizacji grudzień 2022 r.). W związku z tym miejscowości Jabłonna Lacka, Jabłonna Stara, Jabłonna Średnia i Morszków zaopatrywane są w wodę do spożycia ponownie z wodociągu publicznego Jabłonna Lacka (w czasie modernizacji zaopatrywane z wodociągów publicznych Łuzki i Dzierzby).

Od września 2023 r. 9 miejscowości na terenie gminy Sokołów Podlaski tj.: Bachorza, Dziegietnia, Dziegietnia-Kolonia, Karlusin, Karolew, Kosierady Wielkie, Kostki, Krasnodęby-Kasmy, Krasnodęby-Rafały, Krasnodęby-Sypytki i Żanecin zaopatrywane są w wodę do spożycia z wodociągu publicznego Czerwona. Do tego czasu ww. miejscowości zapatrywane były z wodociągu publicznego Sokołów Podlaski.

We wrześniu 2023 r. rozpoczęła się modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Kurowicach, przewidziana do wykonania w trzech etapach w latach 2023-2024.

W październiku 2023 r. rozpoczęła się modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Sokołowie Podlaskim polegająca na wymianie urządzeń i przebudowie technologii uzdatniania wody.

W rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zastosowano podział wodociągów ze względu

na objętość wody rozprowadzanej lub produkowanej w ciągu doby. Od tej wielkości uzależniona jest częstotliwość kontroli jakości wody w wodociągu.

Wodociągi zlokalizowane na terenie powiatu sokołowskiego w 2023 r. mieściły się w 3 przedziałach:

- $\leq 100 \text{ m}^3/24 \text{ h}$ – ujęcie własne Szpitala Powiatowego w Sokołowie Podlaskim,
- $>100 \leq 1000 \text{ m}^3/24 \text{ h}$ – 14 wodociągów publicznych, tj.: Bielany, Kozuchów, Ceranów, Bujały, Jabłonna Lacka, Dzierzby, Łuzki, Skrzyszew, sieć wodociągu Paprotnia, Sabnie, Kurowice, Czerwonka, Sterdyń, Łazów oraz ujęcia własne: Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Kosowie Lackim, Zakładów Mięsnych „Zakrzewscy” w Kosowie Lackim, Zakładu Produkcji Koncentratów REAL w Bachorzy i Chłodni REAL w Morszkowie,
- $>1000 \leq 10000 \text{ m}^3/24 \text{ h}$ – 2 wodociągi publiczne: Sokołów Podlaski i Kosów Lacki.

W 2023 r. wyżej wymienione urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę dostarczały wodę przeznaczoną do spożycia 50676 osobom, natomiast mieszkańcy 2 miejscowości w powiecie: Czaple Andrelewicze (95 osób) i Ruciany (105 osób) zaopatrywani byli w wodę z końcówek sieci 2 wodociągów, których ujęcia znajdują się w miejscowościach sąsiedniego powiatu siedleckiego i nadzorowane są przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Siedlcach.

Na koniec 2023 r. powiat sokołowski zamieszkiwało 51974 osoby, zatem 97,9% wszystkich mieszkańców powiatu korzystało z wody dostarczanej przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę (niezmienny w stosunku do roku 2022).

Z powyższego wynika, że 1098 osób, czyli ok. 2,1 % mieszkańców powiatu sokołowskiego korzysta z wody, której jakość nie jest monitorowana przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Struktura zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia na terenie powiatu sokołowskiego w 2023 r.

Rodzaj wodociągu	Produkcja wody (w m ³ /d)	Liczba wodociągów	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)
wodociągi zbiorowego zaopatrzenia z terenu powiatu sokołowskiego	$>100 \leq 1000 \text{ m}^3/24 \text{ h}$	14	26658
	$>1000 \leq 10000 \text{ m}^3/24 \text{ h}$	2	24018
	Razem	16	50676
wodociągi zbiorowego zaopatrzenia z terenu powiatu siedleckiego	Czaple Andrelewicze Ruciany	wodociąg Korczew wodociąg Krynica	95 105
	Ogółem		50876

1. Charakterystyka urządzeń wodociągowych.

Wszystkie nadzorowane wodociągi czerpią wodę z ujęć podziemnych, charakteryzującą się wysoką barwą oraz nadmiernymi zawartościami żelaza i manganu co skutkuje również podwyższoną mętnością. W związku z tym woda surowa poddawana jest uzdatnianiu, tj. procesom odżelaziania i odmanganiania. Woda w sieci wodociągu publicznego Paprotnia nie jest poddawana uzdatnianiu ze względu na skład fizykochemiczny i mikrobiologiczny wody surowej odpowiadający obowiązującym wymaganiom.

Na stałe dezynfekowana jest woda podawana do sieci w wodociągu publicznym Sokołów Podlaski, w pozostałych wodociągach istnieje możliwość doraźnej dezynfekcji, w razie zaistniałej konieczności.

W 2023 roku wydłużyła się sieć rozdzielcza wodociągów: Czerwonaka (o 10,381 km), Bielany (o 0,05 km), Paprotnia (o 0,3 km) i Kosów Lacki na terenie miasta (o 0,36 km), sieć rozdzielcza pozostałych wodociągów publicznych nie uległa rozbudowie. W całym powiecie przybyło ogółem 11,091 km sieci rozdzielczej. Na koniec roku długość sieci rozdzielczej wszystkich nadzorowanych wodociągów wynosiła 928,355 km.

W 2023 roku skontrolowano urządzenia 8 nadzorowanych wodociągów. W stacjach uzdatniania wody nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych i sanitarno-porządkowych.

2. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia kontrolowana była we wszystkich zewidencjonowanych wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Zarządcy wodociągów publicznych i ujęć indywidualnych prowadzili badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej, realizowanej zgodnie z ustalonymi z PPIS w Sokołowie Podlaskim rocznymi „Harmonogramami pobierania próbek wody”, z częstotliwością i w zakresie określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Próbkę wody pobierane były z punktów zgodności zlokalizowanych głównie na sieci wodociągowej (u odbiorców) oraz w stacjach uzdatniania wody (woda uzdatniona podawana do sieci) oraz w obiektach podmiotów działających na rynku spożywczym.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wykonywał badania wody w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody, zgodnie z planem działania opracowanym na 2023 r. i pobierał próbki z punktów zgodności zlokalizowanych na sieci wodociągowej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim pobrał do badania 92 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Podmioty zarządzające wodociągami zbiorowego zaopatrzenia wykonały badania 148 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Natomiast podmioty działające na rynku spożywczym zbadały z własnych ujęć 27 próbek wody, a Szpital Powiatowy w Sokołowie Podlaskim 3 próbki wody.

W trakcie roku 2023 zdarzyły się przypadki przekroczeń zalecanych wartości parametrów mikrobiologicznych w wodzie z nadzorowanych wodociągów. W związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wszczął 2 postępowania administracyjne dotyczące jakości wody z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Sabnie.

Postępowania dotyczyły przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C w wodzie w sieci wodociągowej. Pierwsze postępowanie dotyczyło odcinka zlokalizowanego od stacji uzdatniania wody i miejscowości: Chmielnik, Grodzisk, Hilarów, Hołowienki, Kolonia Hołowienki, Kostki–Pieńki, Kupientyn, Kupientyn–Kolonia, Nieciecz–Dwór, Nieciecz Włosciańska, Niewiadoma, Sabnie, Stasin, Suchodół Szlachecki, Suchodół Włosciański, Tchórznicza Szlachecka, Tchórznicza Włosciańska i Wymysły. Drugie postępowanie dotyczyło m. Kupientyn. W obu przypadkach wydane były decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia.

Ponadto w wodzie 5 wodociągów publicznych (Dzierży, Kurowice, Bielany, Kożuchów i Sokołów Podlaski na terenie gminy) oraz ujęcia własnego Zakładu Produkcji Koncentratów REAL w Bachorzy stwierdzano niewielkie i krótkotrwałe przekroczenia parametrów mikrobiologicznych, jednak powtórne badania sprawdzające nie wykazywały już przekroczeń. Podobnie wyglądała sytuacja z przekroczeniem parametru mikrobiologicznego, zawartości manganu, żelaza i podwyższoną mętnością w wodzie z wodociągu publicznego Skrzyszew.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim nie wszczynał w tych przypadkach postępowania administracyjnego z uwagi na szybką poprawę jakości wody, stwierdzaną w powtórnych badaniach.

Na koniec 2023 r. jakość wody ze wszystkich nadzorowanych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i ujęć indywidualnych spełniała wymagania zdrowotne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i dopuszczona była do spożycia przez ludzi.

3. *Legionella* sp.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim nadzorował 5 podmiotów obowiązanych do badania ciepłej wody w kierunku bakterii *Legionella* sp., tj. Szpital Powiatowy w Sokołowie Podlaskim, Dom Pomocy Społecznej w Wirowie, Dom Pomocy Społecznej w Jabłonie Lackiej, Centra Opieki i Rehabilitacji Medycznej SAWIMED w Sawicach Wsi i Bursę Międzyszkolną w Sokołowie Podlaskim oraz 1 hotel i 12 obiektów noclegowych turystycznych i miejsc krótkotrwałego zakwaterowania.

PPIS pobrał do badania 10 próbek z instalacji ciepłej wody w Szpitalu Powiatowym w Sokołowie Podlaskim i 3 próbki w Domu Pomocy Społecznej w Wirowie.

Ponadto podmioty obowiązane do badania ciepłej wody w kierunku bakterii *Legionella* sp., zbadały w ramach kontroli wewnętrznej 25 próbek:

- Centra Opieki i Rehabilitacji Medycznej SAWIMED w Sawicach Wsi – 6 próbek,
- Dom Pomocy Społecznej w Jabłonie Lackiej – 4 próbki,
- Bursa Międzyszkolna w Sokołowie Podlaskim – 3 próbki,
- hotel – 3 próbki,
- obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania – 9 próbek.

Badanie ciepłej wody pobranej marcu 2023 r. w Szpitalu Powiatowym wykazało punktowe skażenie instalacji pałeczkami *Legionella* sp. W związku z powyższym PPIS wnioskował o podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie nadmiernej liczby bakterii *Legionella* sp. i niedopuszczanie do dalszego skażenia instalacji oraz polecił zwrócić

szczególną uwagę na spełnianie na bieżąco wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225). Kolejne badanie 5 prób wody nie wykazało przekroczenia liczby bakterii *Legionella sp.* we wszystkich punktach.

W pozostałych nadzorowanych obiektach w 2023 r. nie wystąpiły problemy z jakością ciepłej wody użytkowej.

Na koniec 2023 roku jakość ciepłej wody we wszystkich nadzorowanych obiektach zobowiązanych do jej badania, odpowiadała obowiązującym wymaganiom.

II. Kryte pływalnie.

Na terenie powiatu sokołowskiego funkcjonuje 1 kryta pływalnia wyposażona w: nieckę basenową sportową i nieckę basenową rekreacyjną. Basen rekreacyjny wyposażony jest w urządzenia wytwarzające aerozol wodno-powietrzny.

Z dniem 21.12.2022 r. Kryta Pływalnia w Sokołowie Podlaskim została wyłączona z użytkowania, z powodu rozpoczętych prac konserwacyjnych.

III. Stan sanitarny nieruchomości, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej .

Sekcja Higieny Komunalnej sprawuje nadzór nad obiektami z tej grupy na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338). Celem sprawowanego nadzoru jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie chorobom zakaźnym poprzez kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne.

W 2023 r. wykreślono z rejestru obiektów objętych nadzorem Sekcja Higieny Komunalnej 9 obiektów: zlikwidowany został jeden zakład pogrzebowy, dwa salony fryzjerskie, trzy piaskownice STBS Sp. z o.o. w Sokołowie Podlaskim, dwa obiekty świadczone są usługi hotelarskie oraz Park im. Michała Kleofasa Księcia Ogińskiego.

Na koniec roku 2023 w ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej znajdowało się 263 obiekty użyteczności publicznej. Skontrolowano 127 spośród nich, co stanowi 48,28%, przeprowadzono 132 kontrole.

Liczba i struktura obiektów będących pod nadzorem Higieny Komunalnej

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba skontrolowanych obiektów	Liczba przeprowadzonych kontroli
Podmioty lecznicze	19	7	10
Ustępy publiczne	3	3	3

Ustępy ogólnodostępne		3	3	3
Kryte pływalnie		1	0	0
Domy pomocy społecznej		2	2	3
Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej		1	1	1
Schronisko dla bezdomnych		1	1	2
Hotele		1	1	1
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie		12	6	6
Zakłady	fryzjerskie	51	33	33
	kosmetyczne	35	21	21
	tatuażu	3	3	3
	odnowy biologicznej	2	1	1
	świadczące więcej niż jedną z ww. usług	10	4	4
Tereny rekreacyjne	parki, skwery	8	8	8
	piaskownice	17	8	8
Cmentarze		24	8	8
Domy przedpogrzebowe		3	3	3
Zakłady pogrzebowe		5	3	3
Leśne miejsca postojowe		3	1	1
Stacje paliw		13	4	4
Apteki		17	0	0
Pralnie		1	1	1
Magazyn bielizny przy Szpitalu Powiatowym w Sokołowie Podlaskim		1	0	0

Usługi utrzymania czystości w Szpitalu Powiatowym w Sokołowie Podlaskim	1	0	0
Dworzec PKS	1	1	1
Przystanki autobusowe	16	0	0
Gminne Ośrodki Kultury	4	0	0
Sokołowski Ośrodek Kultury	1	1	1
Ośrodek Sportu i Rekreacji	1	1	1
Muzeum Wali i Męczeństwa w Treblince	1	1	1
Bursa Miedzyszkolna	1	1	1
Trasa turystyczna Sokołów Podlaski – Muzeum w Treblince	1	0	0
Razem	263	127	132

Na terenie powiatu sokołowskiego w 2023 roku usługi solaryjne świadczone były w 4 obiektach, dwa z nich skontrolowano. Stwierdzono, że właściciele obiektów skontrolowanych w roku sprawozdawczym przestrzegają wymagań określonych w ustawie z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz. U. z 2017 r. poz. 2111) i w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium (Dz. U. poz. 275), tzn.:

- solarium nie jest udostępniane małoletnim,
- w miejscu widocznym dla osób korzystających z solarium, na wysokości umożliwiającej swobodne odczytanie, umieszczone są czytelne informacje o treści: „Zakaz udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia (art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium) Minister Zdrowia ostrzega: Korzystanie z solarium zwiększa ryzyko zachorowania na nowotwór złośliwy skóry.”
- na terenie powiatu sokołowskiego nie stwierdzono przypadków reklamy lub promocji usług w zakresie udostępniania solarium,
- nie zdarzyły się przypadki utrudniania przeprowadzenia kontroli świadczenia usług w zakresie udostępniania solarium.

W obiektach użyteczności publicznej skontrolowanych w 2023 r. nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny obiektów oceniono jako dobry, postępowanie z odpadami komunalnymi, w tym również odpadami medycznymi w obiektach leczniczych i nieczystościami ciekłymi było prawidłowe.

V. Postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

W 2023 r. nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu ze zwłokami i szczątkami ludzkimi. Wydano 33 decyzje zezwalające na dokonanie ekshumacji zwłok/szczątków ludzkich i 2 postanowienia dotyczące wydania opinii w sprawie sprowadzenia zwłok z zagranicy. Jedno postępowanie zostało zawieszone z uwagi na sprzeciw ekshumacji jednej ze stron.

VI. Skargi i interwencje.

W 2023 r. do Sekcji Higieny Komunalnej wpłynęły 4 interwencje od ludności:

1. Interwencja w sprawie zaniedbań w sprzątaniu klatek schodowych i terenu wokół bloków usytuowanych przy ul. Spółdzielczej 18 w Sokołowie Podlaskim przez Spółdzielnię mieszkaniową.
Mieszkaniec bloku złożył prośbę o interwencję na piśmie. Przeprowadzono kontrolę z udziałem osoby interweniującej i administratora spółdzielni.
Teren wokół bloku mieszkalnego utrzymany czysto, klatki schodowe do pierwszego stopnia schodów czyste (sprzątanie klatek schodowych do pierwszego stopnia jest obowiązkiem mieszkańców) korytarze piwniczne czyste, w kilku miejscach rozłożony granulat zwalczający gryzonie. Skargę uznano za bezzasadną.
2. Interwencja w sprawie nieprawidłowego prowadzenia działalności w salonie tatuażu i percingu w Sokołowie Podlaskim przy ul. Wilczyńskiego 54. Przeprowadzono kontrolę . Salon w pełni spełniał wymagania dla tego typu prowadzonej działalności. Skargę uznano za bezzasadną.
3. Interwencja dot. salonu fryzjerskiego przy ul. Wokulskiego 5/lok 27B. Zgłoszenie telefoniczne, anonimowe. Osoba zgłaszająca oświadczyła że zgodnie z jej oceną „w salonie jest brudno”. Przeprowadzono kontrolę obiektu i skargę uznano za bezzasadną.
4. Interwencja dot. „smrody szambem w budynku Gminy Kosów Lacki”. W dniu kontroli nieprzyjemny zapach był nie wyczuwalny. Skargę również uznano za bezzasadną.

VII. Podsumowanie.

Na koniec 2023 r. wszyscy mieszkańcy powiatu sokołowskiego zaopatrywani w wodę z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia, korzystali z wody odpowiadającej wymaganiom sanitarnym, ocenionej jako przydatna do spożycia przez ludzi.

Jakość wody z ujęć indywidualnych podmiotów działających na rynku spożywczym i wody z ujęcia Szpitala Powiatowego w Sokołowie Podlaskim również odpowiadała obowiązującym wymaganiom.

Obiekty użyteczności publicznej skontrolowane w 2023 r. nie stwarzały zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych dla osób korzystających ze świadczonych przez nie usług

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu sokołowskiego, w zakresie higieny dzieci i młodzieży ukierunkowana była na działania zmierzające do osiągnięcia pożądanych norm zdrowotnych, które umożliwiają zachowanie lub przywracanie optymalnych warunkach pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych.

W 2023 r. nadzorem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Sokołowie Podlaskim ogółem objętych było 99 zakładów nauczania i wychowania, funkcjonujących w 66 placówkach stałych oraz w 33 sezonowych placówkach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Analiza warunków sanitarno – higienicznych

1. Warunki techniczne i porządkowe:

- na terenie powiatu sokołowskiego nie ma placówek nauczania i wychowania funkcjonujących o złym stanie technicznym i sanitarno-higienicznym;

2. Warunki do utrzymania higieny

- wszystkie placówki podłączone są do wodociągów publicznych;
- w 40 placówkach nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji centralnej (miejskie/ wiejskie) i 18 spośród placówek skontrolowanych nie ma podłączenia do sieci kanalizacyjnej – placówki te posiadają ekologiczne oczyszczalnie ścieków lub własne zbiorniki bezodpływowe na nieczystości płynne, systematycznie opróżniane; w żadnej placówce dzieci i młodzież nie korzysta z ustępów zewnętrznych.
- wszystkie placówki posiadają dostęp do bieżącej zimnej i ciepłej wody.

W 2023 r. na terenie powiatu sokołowskiego nastąpiły zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek, takie jak:

Placówki nowo odebrane – Niepubliczne Przedszkole Integracyjne Ania z Zielonego Wzgórza w Sokołowie Podlaskim przy ul. Prostej.

Placówki zlikwidowane – z dniem 31.08.2023 r. zlikwidowano Punkt Przedszkolny w Dzierzbach Niepublicznego Przedszkola w Czekanowie, gm. Jabłonna Lacka - prowadzone przez Stowarzyszenie;

Placówki rozbudowane:

- Zespół Oświatowy w Nowej Wsi – zakończono prace związane z budową budynku, w którym będzie funkcjonować sala gimnastyczna z zapleczem sanitarno - higienicznym, 2 sale dydaktyczne, stołówka z pomieszczeniami do cateringu i pomieszczenia administracyjne (budynki połączone ze sobą);
- Zespół Szkół Salezjańskich w Sokołowie Podlaskim- zakończono prace rozpoczęte w 2021 r. związane z budową budynku Salezjańskiej Szkoły Podstawowej, tj. 9 sal dydaktycznych dla potrzeb klas I-III i zaplecza sanitarno-higienicznego istniejącej w głównym budynku sali gimnastycznej (budynki połączone ze sobą);
- Zespół Oświatowy Grochów - Od 01.03 2023 r. rozpoczęto rozbudowę placówki, poprzez dobudowanie sali gimnastycznej z zapleczem sanitarno– higienicznym i pomieszczeniami

pomocniczymi oraz adaptacją pomieszczeń na łazienkę dla dzieci przedszkolnych. Termin zakończenia w/w prac zaplanowany jest na sierpień 2024 r.

Placówki po remontach generalnych (2 przedszkola i 3 zespoły szkół/oświatowe):

- Samorządowe Przedszkole w Jabłonnie Lackiej - remont generalny tarasu przyległego do Sali zabaw na parterze z wyjściem na plac zabaw;
- Miejskie Przedszkole Nr 5 w Sokołowie Podlaskim - remont generalny schodów głównych wejściowych, zbudowano chodnik i podjazd z kostki brukowej dla wózków i osób niepełnosprawnych oraz powiększono drzwi główne wejściowe, w celu umożliwienia dogodnych warunków ruchu dla rodziców z wózkami oraz osób niepełnosprawnych;
- Zespół Szkół w Repkach - termomodernizacja budynku szkoły, tj. wymiana oświetlenia na energooszczędne i lamp oświetleniowych; wymiana stolarki okiennej w części szkolnej, ocieplenie części ścian, wykonanie nowej elewacji zewnętrznej, naprawa dachu i rynnowania - według potrzeb; remont generalny łazienek szkolnych – budowa kabin wc, wymiana armatury sanitarnej, ściany i podłogi wyłożono płytkami łatwo zmywalnymi, wymiana stolarki drzwiowej, montaż dozowników ściennych na papier toaletowy i ręczniki jednorazowego użytku; klatka schodowa przedszkolna – wymiana schodów, nowe tynki gipsowe i malowanie ścian i sufitu, wymiana balustrady i wykonanie ścianki działowej oddzielającej; malowanie ścian i sufitu na dolnym korytarzu przedszkolnym. Ponadto prace remontowe pomieszczeń przeznaczonych na salę zabaw dla grupy 4-5 latków w dawnej części mieszkalnej na parterze i na I piętrze, tj. nowe tynki gipsowe i malowanie ścian łącznie z lamperiami i sufitów, wymiana stolarki drzwiowej oraz remont generalny łazienki (ściany i podłoga wyłożona płytkami do wys. ok.2 m, nowa armatura sanitarna);
- Zespół Szkół w Ceranowie - remont generalny schodów głównych wejściowych;
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sokołowie Podlaskim - termomodernizacja budynku zabytkowej obory Gospodarstwa Rolnego wchodzącego w skład placówki, z przeznaczeniem na Branżowe Centrum Umiejętności oraz utwardzono teren wokół w/w budynku i wykonano miejsca parkingowe.

Placówki z nowo oddanymi blokami sportowymi/placami zabaw – Zespół Oświatowy w Rozbitym Kamieniu i Zespół Szkół w Ceranowie – nowe boiska sportowe;

Placówki z modernizowanymi blokami sportowymi/placami zabaw – 5 przedszkoli, tj. Miejskie Przedszkole Nr 2, Nr 3, Nr 4, Nr 5 w Sokołowie Podlaskim i Samorządowe Przedszkole w Jabłonnie Lackiej oraz Przedszkola przy 4 Zespołach Szkół/ Oświatowych, tj. Sterdyń, Ceranów, Sabnie i Rozbity Kamień.

W wielu placówkach przeprowadzono tylko przeglądy oraz bieżące remonty obejmujące swym zakresem: malowanie pomieszczeń, wymianę wykładzin podłogowych i podłóg, częściową wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, instalacji centralnego ogrzewania oraz instalacji elektrycznej, naprawy mebli szkolnych i przedszkolnych, remont sanitariatów, naprawę dachu, wymianę lub naprawę ogrodzenia.

Z roku na rok stan techniczny placówek nauczania i wychowania ulega poprawie. W roku 2023 w części placówek oświatowo-wychowawczych prace budowlane i remontowe prowadzone były w miarę posiadanych środków finansowych przez organy prowadzące.

Ważnym czynnikiem warunkującym prawidłowy rozwój i zdrowie ucznia jest jego aktywność fizyczna. Wywiera ona hartujący wpływ na organizm, zwiększa ogólną wydolność psychofizyczną młodego człowieka. Dlatego nie bez znaczenia są warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Trzy placówki (1 szkoła podstawowa i 2 zespoły szkół, w tym Zespół Oświatowy w Nowej Wsi, gdzie zostały zakończone prace budowlane związane z budową nowej Sali gimnastycznej, ale nie została oddana do użytku w 2023 roku) - posiadają niewystarczające warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Składa się na to brak odpowiedniej infrastruktury (brak sal gimnastycznych, brak zaplecza sanitarnego). Skutkuje to prowadzeniem zajęć z wychowania fizycznego na korytarzach szkolnych, boiskach oraz przebieganiem się uczniów w klasach i łazienkach szkolnych.

Dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii

W 2023 roku przeprowadzono „Ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii” w 53 placówkach, tj. 30 przedszkolach, 23 szkołach podstawowych. Oceniono ogółem 3966 stanowisk, tj. 1895 przedszkolnych w 12 oddziałach przedszkolnych oraz 2071 stanowisk uczniowskich w 142 oddziałach szkolnych. Nie stwierdzono mebli nie właściwie dostosowanych do wzrostu uczniów i dzieci przedszkolnych.

W porównaniu 2022 roku przeprowadzono „Ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii” w 53 placówkach, tj. 30 przedszkolach i 23 szkołach podstawowych. Oceniono 3336 stanowisk przedszkolnych w 90 oddziałach przedszkolnych oraz 2345 stanowisk uczniowskich w 159 oddziałach szkolnych.

Higiena pracy umysłowej uczniów

W 2023 roku dokonano Higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w 313 oddziałach w 31 placówkach, nieprawidłowości nie stwierdzono. W porównaniu w 2022 roku higienicznej ocenie rozkładów zajęć lekcyjnych poddano 264 oddziały w 25 placówkach, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Odpoczynek w czasie trwania przerw międzylekcyjnych - na skontrolowane 25 placówek, to wszystkie zapewniają przerwy krótsze niż 10 minut, ale zapewniają co najmniej jedną przerwę 15 – 20 min. Ponadto placówki umożliwiają uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu.

Sytuacja w zakresie żywienia zbiorowego oraz dożywiania dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Większość placówek oświatowo-wychowawczych prowadzi dożywianie bądź to na bazie własnych bloków żywienia, bądź umożliwiono uczniom korzystanie ze stołówek innych placówek zlokalizowanych w tym samym kompleksie budynków lub dowożone formie cateringu.

W 2023 r. uczniowie z 14 skontrolowanych placówek oświatowo-wychowawczych korzystali z posiłków dwudaniowych tj. 7 szkół podstawowych i 7 zespołów szkół.

Z posiłków jednodaniowych przemiennych korzystali uczniowie z 10 placówek, tj. 3 szkoły podstawowe, 7 zespołów szkół.

Z posiłków pełnych w 2023 r. korzystało ogółem 2332 uczniów, natomiast z posiłków jednodaniowych korzystało ogółem 1094 osoby. Ogółem w 2023 r. z różnych form dożywiania skorzystało 3426 osoby.

W 2023 r. 512 uczniów korzystało z posiłków dofinansowanych, głównie przez samorządowe ośrodki pomocy społecznej.

Ponadto w 2023 r. w programach dofinansowanych ze środków Agencji Rynku Rolnego w ramach programów unijnych tj. „Program dla szkół”, w skład którego wchodzi „Mleko i przetwory mleczne” uczestniczyły 23 placówki oraz 23 placówki w programie „Owoce i warzywa w szkole” (od 01.09.2017 r. oba programy dla klas I –V szkół podstawowych). Ogółem w obu programach uczestniczyło 4848 uczniów, tj. Szklanka mleka – 2402 i Owoce i warzywa w szkole – 2446.

Ocena przygotowania i przebiegu wypoczynku dzieci i młodzieży w placówkach sezonowych.

W 2023 r. w elektronicznej bazie wypoczynku na stronie MEN na terenie powiatu sokołowskiego zostało zarejestrowanych 29 organizatorów letniego wypoczynku, w tym 3 w obiektach stałych, 4 obozy pod namiotami i 2 w miejscu zamieszkania oraz 4 organizatorów zimowego wypoczynku, tj. 2 zimowiska wyjazdowe i 2 zimowiska w miejscu zamieszkania.

W wyniku działań w ramach bieżącego nadzoru nad wypoczynkiem letnim i zimowym skontrolowano w aspekcie wymagań sanitarno-higienicznych 16 turnusów, w tym:

- 6 turnusów / organizatorów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży zorganizowanych w formie wyjazdowej, z którego skorzystało 86 osób;
 - 4 obozy pod namiotami, podczas których wypoczywało 147 uczestników;
 - 2 turnusy letniego wypoczynku w miejscu zamieszkania, z których skorzystało 109 osób.
- Ogółem w 2023 r. z wypoczynku letniego dzieci i młodzieży skorzystało 342 uczestników.
- 2 turnusy/organizatorzy zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży zorganizowanego w formie wyjazdowej, z którego skorzystało 106 uczestników;
 - 2 turnusy zimowego wypoczynku w miejscu zamieszkania, z którego skorzystało 120 uczestników.

Ogółem w 2023 r. z wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży skorzystało 320 uczestników.

Łącznie w 2023 r. na terenie powiatu sokołowskiego w 16 nadzorowanych placówkach z zorganizowanego wypoczynku skorzystało 662 uczestników, natomiast w 2022 r. skorzystało 334 uczestników.

Wypoczynek dzieci i młodzieży zarówno zimowy, jak i letni na terenie powiatu sokołowskiego w 2023 r. przebiegał bez zastrzeżeń. Baza lokalowa była dobrze przygotowana przez organizatorów na przyjęcie dzieci i młodzieży.

Kontrole sanitarne placówek wypoczynku przeprowadzane były przy współudziale przedstawicieli innych Sekcji PSSE w Sokołowie Podlaskim oraz z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Sokołowie Podlaskim.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim uczestniczył w komisjach ds. bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży przy Staroście Powiatowym. Dla Starostwa Powiatowego przygotowano informację dot. bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży, zarówno zimowego i letniego.

Pracownik Pionu Higieny Dzieci i Młodzieży prowadził także nadzór nad stosowaniem niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w szkolnych pracowniach i klasopracowniach chemicznych. W 2023 roku skontrolowano 21 klasopracowni chemicznych, w których oceniano realizację wymogów w ww. zakresie.

Inne działania

Współpraca z merytorycznymi komórkami nadzoru prowadzona było na bieżąco w zależności od potrzeb i problemów. Sprowadzała się do konsultacji i poradnictwa oraz do wspólnych kontroli w nadzorowanych obiektach dla dzieci i młodzieży, każdy w zakresie swojej właściwości.

W sposób szczególny współpraca była ścisła z:

- HŻŻiPU - 6 wspólnych kontroli placówek, w których prowadzone jest dożywianie oraz 9 kontroli placówek wypoczynku dzieci i młodzieży;
- ZNS - 3 wspólne kontrole podczas odbiorów technicznych i przy opiniowaniu placówek;
- HP – 1 wspólna kontrola w zakładach praktycznej nauki zawodu;
- OZiPZ - 21 wspólnych kontroli/ wizytacji, każdy w swoim zakresie oraz 8 w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży;
- Nie przeprowadzono wspólnych kontroli z Sekcją Epidemiologii i Higieną Komunalną.

Pracownik pionu Higieny Dzieci i Młodzieży wielokrotnie udzielał informacji oraz instruktażu na tematy dotyczące bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych, higieny procesu nauczania, postępowania w przypadku wystąpienia wszawicy, uruchamiania nowych placówek, opiniowania, przygotowania placówek sezonowych do wypoczynku dzieci i młodzieży.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia na terenie Powiatu Sokołów Podlaski w 2023 roku.

Działalność pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej polega na inicjowaniu, organizowaniu, prowadzeniu, koordynowaniu i nadzorowaniu działalności oświatowo - zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych społeczeństwa, oraz na wykształcaniu wśród mieszkańców powiatu sokołowskiego dbałości o własne zdrowie.

Zadania Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Sokołowie Podlaskim wynikają z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, założeń Narodowego Programu Zdrowia, wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej oraz potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu.

Do zadań Sekcji należy:

- realizacja programów prozdrowotnych o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i lokalnym,
- prowadzenie kampanii społecznych, akcji i imprez prozdrowotnych,
- organizacja szkoleń, konferencji i porad,
- współpraca z wieloma instytucjami i organizacjami w zakresie zdrowia publicznego, w tym z: placówkami oświatowo – wychowawczymi, zakładami opieki zdrowotnej, samorządem lokalnym, oraz środkami masowego przekazu.
- udzielanie porad metodycznych i merytorycznych,
- udostępnianie materiałów edukacyjno – informacyjnych.

I. TEMATYKA DZIAŁALNOŚCI OŚWIATOWO – ZDROWOTNEJ

1. Zapobieganie paleniu tytoniu w tym: akcje „Światowy Dzień bez Tytoniu” , „Światowy Dzień Rzucania Palenia”, Profilaktyczny Program w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu od Alkoholu, Tytoniu i innych Środków Psychoaktywnych
2. Zapobieganie HIV / AIDS oraz kształtowanie właściwych postaw wobec żyjących z HIV i chorych na AIDS.
3. Propagowanie zasad zdrowego stylu życia w zakresie:
 - zwiększenia aktywności fizycznej;
 - propagowania zasad higieny;
 - poprawy sposobu żywienia, jakości zdrowotnej żywności;
 - popularyzacja wiedzy nt. właściwych i bezpiecznych zachowań w miejscach publicznych, lasach i nad wodą;
 - Popularyzacja wiedzy nt. szczepień ochronnych

II. ADRESACI INTERWENCJI PROGRAMOWYCH I NIEPROGRAMOWYCH:

Dzieci środowiska przedszkolnego, uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, rodzice dzieci, pielęgniarki higieny szkolnej, pedagodzy, pacjenci, pacjentki Poradni ginekologiczno-położniczej, nauczyciele, pracodawcy i pracownicy zakładów pracy, ogół społeczeństwa.

III. WSPÓŁPRACA W REALIZACJI INTERWENCJI PROGRAMOWYCH I NIEPROGRAMOWYCH:

Partnerzy: dyrektorzy szkół i przedszkoli, pedagodzy, położne, pielęgniarki higieny szkolnej, lekarze, Komenda Powiatowa Policji. Zakres współpracy: współpraca w realizacji programów profilaktycznych, konkursów z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia, przekaz informacji z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

W roku 2023 pracownicy Pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizowali programy krajowe, wojewódzkie i programy powiatowe.

Programy krajowe inicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny

1. Bieg po zdrowie
2. Skąd się biorą produkty ekologiczne
3. Trzymaj Formę
4. Profilaktyka HIV/AIDS
5. ARS czyli jak dbać o miłość

Bieg po Zdrowie

Główne cele programu:

- opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży,
- pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,
- zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane są za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które dostosowano do wieku odbiorców. Podstawą zajęć jest stymulowanie kreatywności i aktywności. Zasięg - 2 Szkoły Podstawowe. Ogółem: 120 odbiorców.

Skąd się biorą produkty ekologiczne

Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program realizowany był w 14 placówkach wychowania przedszkolnego z terenu powiatu sokołowskiego. Zasięg 1236 dzieci.

Trzymaj Formę

Program „Trzymaj Formę” ma na celu edukację dzieci i młodzieży w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. W treściach programowych dominują tematy związane z żywieniem człowieka, aktywnością fizyczną oraz wybrane elementy edukacji konsumenckiej. Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych klas V – VIII oraz rodzice i opiekunowie. W roku szkolnym 2022/2023 program realizowany był w 5 szkołach. Zasięg: uczniowie szkół podstawowych. Ogółem: 903 odbiorców;

Ocena: Młodzież wykazywała zainteresowanie programem – systematycznie uczestniczyła w zajęciach. W ramach programu podjęto szereg działań zmierzających do poszerzenia wiedzy uczniów dot. zdrowego trybu życia oraz właściwego odżywiania min. Konkursy, imprezy sportowo-quizowe, które były inauguracją lub podsumowaniem programu, pogadanki, zajęcia sportowe, których celem była promocja aktywności fizycznej. Program jest dobrym wsparciem procesu nauczania, utrwała i poszerza wiedzę, którą uczniowie nabywają podczas różnych

przedmiotów, zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

W roku 2023 informacja i edukacja w zakresie profilaktyki HIV/AIDS realizowana była w oparciu o Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS na lata 2022 – 2026. Dodatkowym wzmocnieniem były obchody Światowego Dnia Walki z AIDS.

Działania podejmowane przez pracowników ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w omawianym zakresie miały na celu przede wszystkim:

- ograniczanie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV poprzez wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa i osób o większym poziomie zachowań ryzykownych oraz zmiany postaw, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie,
- zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS poprzez poszerzenie oferty informacyjnej dostosowanej do potrzeb indywidualnego odbiorcy;
- usprawnienie opieki nad kobietami w wieku prokreacyjnym i w ciąży;
- zwiększenie dostępności do anonimowego i bezpłatnego badania w kierunku HIV i innych chorób przenoszonych drogą płciową.

Liczba placówek uczestnicząca w realizacji: 8

Liczba odbiorców: 470

Profilaktyczny Program w zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

Głównym celem projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Projekt skierowany jest do kobiet w wieku prokreacyjnym między 15 a 49 rokiem życia. Ponadto adresowany jest do rodzin kobiet z grupy docelowej, lekarzy, nauczycieli, uczniów szkół ponadpodstawowych, pracowników wybranych zakładów pracy, a także do ogółu społeczeństwa będącego adresatem kampanii społecznej.

W ramach projektu program jest realizowany w 2 placówkach ponadpodstawowych pod hasłem „**ARS, czyli jak dbać o miłość**”.

Edukacją zostało objętych 128 uczniów szkół ponadpodstawowych

Interwencje programowe powiatowe

„Znajdź właściwe rozwiązanie”.

Celem programu jest zapobieganie palenia tytoniu oraz przekazanie wiadomości o zachowaniach asertywnych, uczenie się rozpoznawania swych zachowań oraz uświadomienie mechanizmów nacisku grupowego wraz z nauczeniem się sposobów odmowy wśród uczniów klas V –VIII szkół podstawowych Edukacją objętych zostało - 767 uczniów.

„Nie pal przy mnie proszę”

Program edukacji antytytoniowej skierowany do uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Celem programu jest poszerzenie informacji na temat zdrowia oraz uświadomienie dzieciom,

że palenie tytoniu zarówno czynne i bierne jest szkodliwe. Program realizowany w szkołach podstawowych z terenu powiatu sokołowskiego. Zasięg programu - 526 odbiorców.

„Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”

Celem zajęć programowych jest edukacja w zakresie zagrożeń wywoływanych przez kleszcze oraz sposobów stosowania profilaktyki chorób odkleszczowych, a także uświadomienie wagi problemu ugryzień przez kleszcze. Na terenie działania PSSE w/w program realizowały placówki oświatowo-wychowawcze tj. Liczba placówek: Przedszkola - 11 i Szkoły Podstawowe - 15. Programem zostało objętych 4030 osób w tym dzieci, uczniowie i nauczyciele.

„Czyste powietrze wokół nas”.

Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy i zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Program realizowany w 8 przedszkolach. Zasięg programu: dzieci przedszkolne, nauczyciele, rodzice, opiekunowie. Ogółem – 836 uczestników.

REALIZOWANE INTERWENCJE PROGRAMOWE

Programy wojewódzkie:

- „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”
- „Zdrowe Piersi są OK.!”
- „Znamie! Znam je?”
- „Podstępne WZW”

„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Założenia programu: zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę oraz zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu. Motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie. Zasięg oddziaływania: 6 szkół ponadpodstawowych; liczba odbiorców – 1119 Szkoły chętnie realizują program, podejmując działania zachęcające młodzież do poddawania się badaniom profilaktycznym (USG, cytologia, wizyty kontrolne u lekarza ginekologa oraz szczepienia w kierunku HPV).

„Zdrowe Piersi są Ok!”

Celem programu jest budowanie świadomości dotyczącej dbania o zdrowe piersi wśród uczniów (dziewcząt i chłopców) oraz wśród osób z ich najbliższego otoczenia.

Zasięg oddziaływania: 6 szkół ponadpodstawowych. Edukacja z zakresu profilaktyki raka piersi cieszy się dużym zainteresowaniem wśród uczniów szkół ponadpodstawowych a jednocześnie stanowi bardzo ważny element kształtowania postaw prozdrowotnych. W ramach zajęć programowych organizowane są ćwiczenia z wykorzystaniem fantomu piersi. Edukacją objęto 1218 uczniów. W dwóch szkołach ponadpodstawowych pracownicy Sekcji OZiPZ zorganizowali spotkania informacyjno-edukacyjne, których celem było przypominanie o istotnym wpływie stylu życia na zdrowie piersi, możliwościach zapobiegania zachorowaniom na raka piersi oraz o roli wczesnego wykrywania w procesie leczenia raka piersi. Uczniowie z zacięciem obejrzyli prezentację, odpowiadali na pytania, jak również mieli okazję w praktyczny sposób poznać techniki samobadania piersi, ćwicząc na fantomach piersi i korzystając z przekazanych materiałów informacyjno – edukacyjnych.

„Znamie! Znam je?”

Program realizowany w roku szkolnym 2022/2023. Adresatami programu byli uczniowie szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest upowszechnianie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka, przekazanie wiedzy na temat czynników ryzyka zachorowania na czerniaka oraz uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki. Zasięg oddziaływania: 5 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu sokołowskiego. Edukacją ogółem objęto 1185 uczniów.

„Podstępne WZW”

Program realizowany w roku szkolnym 2022/2023. Adresatami programu są uczniowie szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest upowszechnianie wiedzy wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C. Uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie oraz pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych. Zasięg oddziaływania_ 5 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu sokołowskiego. Edukacją objęto 1144 uczniów.

Żyj Dobrze

Celem głównym programu jest upowszechnianie wiedzy w zakresie zdrowego stylu życia, identyfikacja własnych potrzeb zdrowotnych, zwiększenie kontroli nad zdrowiem, a także podejmowanie wyborów i decyzji sprzyjających zdrowiu oraz kształtowanie potrzeb i kompetencji w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych. Adresatami programu byli uczniowie Kl. 0 – III i IV – VIII, rodzice i opiekunowie uczniów i kadra pedagogiczna. Zasięg – 6 Szkół Podstawowych. Ogółem edukacją objęto 1363 osób.

REALIZOWANE INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE podejmowała szereg działań o charakterze nieprogramowym (ogólnopolskie, wojewódzkie, lokalne). Większość z nich podejmowana jest od wielu lat, inne mają charakter doraźnej akcji/kampanii, podejmowanej ze względu na różnorodne zagrożenia zdrowotne występujące na terenie powiatu.

Kampania EFSA” Wybieraj bezpieczną żywność”

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) we współpracy z Głównym Inspektoratem Sanitarnym realizował kampanię informacyjną „Wybieraj Bezpieczną Żywność”. Celem kampanii jest zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności oraz zachęcenie konsumentów do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Kampania o zasięgu unijnym umożliwia konsumentom łatwy dostęp do praktycznych informacji przydatnych podczas kupowania i spożywania żywności – od pomocy przy czytaniu etykiet, przez informacje na temat istoty i zasadności stosowania suplementów diety, do wskazówek na temat przygotowania i przechowywania produktów spożywczych. Grupą docelową były osoby w wieku 25 – 45 lat ze szczególnym uwzględnieniem młodych kobiet. W ramach kampanii zorganizowano spotkania informacyjno-edukacyjne, których odbiorcami byli rodzice dzieci przedszkolnych, nauczyciele grup przedszkolnych, członkowie Kół Gospodyń Wiejskich oraz pracownicy sekcji OZiPZ. Ogółem edukacją objęto 1638 osób.

Interwencje nieprogramowe wojewódzkie

Akcje Bezpieczne Wakacje/ Ferie

Założenia akcji : bezpieczny wypoczynek, przestrzeganie młodych ludzi przed nierozważnym skakaniem do wody – urazy kręgosłupa; popularyzacja wiedzy nt. właściwych i bezpiecznych zachowań w miejscach publicznych, lasach i nad wodą; profilaktyka uzależnień, Zasięg oddziaływania: dzieci i młodzież kolonii i półkolonii letnich i zimowych, obozu sportowego, wychowawcy, uczestnicy pikników organizowanych na terenie powiatu. Liczba odbiorców: 4724 osób. Metody i formy realizacji : zajęcia warsztatowe, zajęcia dydaktyczne, prelekcje, pogadanki, spotkania z policjantem, rozdawnictwo ulotek, ekspozycje wizualne, partnerzy - pracownicy Komendy Powiatowej Policji.

Akcje i kampanie realizowane w ramach profilaktyki antynikotynowej:

- ❖ „Światowy Dzień bez Tytoniu” - 31 maja
- ❖ „Światowy Dzień Rzucania Palenia” – (trzeci czwartek listopada)
- ❖ Comiesięczny monitoring dotyczący sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych prowadzony przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej, według którego sytuacje łamania ustawy lub dostosowania obiektów do wymogów ustawy nie zdarzają się - (426 odbiorców).

Założenia akcji antynikotynowych: Kreowanie pozytywnych wzorców wychowania, rozwoju własnych zainteresowań; popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu, wolnych od nałogów; popularyzacja wiedzy o szkodliwości palenia i przestrzegania zakazu palenia tytoniu w miejscach publicznych. Zasięg oddziaływania: teren powiatu – uczniowie, rodzice, nauczyciele szkół podstawowych, ponadpodstawowych, pacjenci, pracownicy i pracodawcy zakładów pracy, społeczność lokalna. Metody realizacji: narady, konkursy

plastyczne, pogadanki, rozmowy indywidualne, wykłady, prelekcje, pogadanki, punkty konsultacyjno – informacyjne w podmiotach leczniczych, przeprowadzanie badań medycznych, (pomiar ciśnienia tętniczego krwi, pomiar glukozy i cholesterolu), rozmowy motywujące pacjentów do zerwania z nałogiem palenia, rozdawnictwo materiałów edukacyjnych. Liczba odbiorców: 1389

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNO – SZKOLENIOWA

- 1. narady** – przeprowadzono 44 narady dla nauczycieli, dyrektorów szkół i przedszkoli, koordynatorów programów profilaktycznych, pielęgniarek, pedagogów szkolnych z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

Liczba odbiorców – 139.

liczba obiektów:88

liczba przeprowadzonych wizytacji: 32

W roku 2023r pracownicy sekcji OZ i PZ przeprowadzili 32 wizytacje w placówkach oświatowo-wychowawczych, wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży oraz placówkach podmiotów leczniczych. Ponadto prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych (ulotki, plakaty, składanki)